Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2017. március 30., csütörtök
LXIX. évfolyam
74. (19563.) sz.
Ára: 2 lej
(előfizetőknek 0,88 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Az autópálya egyetlen szakaszán dolgoznak

Épül a besenyői út fölötti híd

Fotó: Nagy Tibor

Az E60 út közelében a búzásbesenyői letérőnél nagy munkálatok zajlanak, öntik az épülő autópálya hatalmas betonpilléreit, tartószerkezeteit. A helyszínen órási munkagépek, daruk, emelők dolgoznak, a munkások szinte eltörpülnek mellettük. Az ácsolatok mellett halmokban áll a hajlított betonvas, amit nemsokára beépítenek a munkások.

Mezey Sarolta

A Nyárádtő–Marosugra közötti 10,1 kilométeres szakaszon a Strabag Kft. & Straco Grup Kft. társulás dolgozik, a kivitelezést tavaly június elsején kezdték el. Az erdélyi autópálya Marosvásárhely–Aranyosgyéres közötti részén csak ezen a szakaszon dolgoznak. Ez derül ki az Országos Közúti Infrastruktúra-kezelő Társaság honlapján a Brassó–Marosvásárhely–Kolozsvár–Nagyvárad nyomvonalon épülő autópályára vonatkozó tudnivalókból. A Marosugra–Aranyosgyéres közötti szakaszt három részre osztották. A Marosugra–Radnót közötti szakaszon, ahol a Geiger Transilvania Kft. & Wilhelm Geiger GmbH&Co.KG társulás kell elkezdje a munkálatokat, még ma sem dolgoznak, pedig minden előkészületet megtettek, azonban a szükséges engedélyeket még nem bocsátották ki. Az országos infrastruktúra-kezelő társaság honlapján az szerepel, hogy a munkálatok elkezdésének időpontja 2016. június 4-e. Az építkezés befejezését 2017. szeptemberre ígérik.

(Folytatás a 10. oldalon)

Kis tehetségek vetélkedője Kakasdon

„Méhecskék, fecskék, szentjánosbogarak” töltötték meg tegnap délelőtt a székelykakasdi művelődési otthon termét, s ültették el tavaszváró virágaikat a Népi gyermekjátékok – kis tehetségek vetélkedőjén.

2.

Szülésznőként Afrikában

A mosolygós arcú fiatal lány pár hete tért haza az Afrika nyugati részén fekvő Beninből, ahol fél évig önkénteskedett szülésznőként. Életre szóló élményekkel gazdagodott, és azt mondja, bármikor visszatérne.

5.

A színek varázsa életünkben

Saját otthonunkban és öltözködésünkben is variálhatjuk a színeket. Segítségükkel helyreállíthatjuk rossz lelkiállapotunkat, felélénkíthetjük a napunkat, jó hatással lehetünk környezetünkre.

6.

Búcsú a fehértől

A múlt héten megnyitott kiállításon Nagy Miklós Kund üdvözölte a megjelenteket. – Haller József nagyon sok műfajban alkotott, életműve folyamatosan gazdagodott. Ezt a hat évtizedes munkásságot fogja át ez a tárlat.

10.

TAVASZI SZŐNYEGVÁSÁR NAGY ÁRKEDVEZMÉNNYEL!

március 29 – április 2.
(szerda–vasárnap)
között
nagy választékban,
minden színben
futó- és perzsaszőnyegek
– a gyulafehérvári gyár
és a Basarabia Grup termékei –
a Bartók Béla utca 1–3. szám alatti

SAMIRA üzletben.

Minden órában tombola és ajándék minden vásárlónak!

Tel.: 0265/269-295, 0740-187-603.

Elindult a Brexit folyamat

Léptek a britek

Theresa May brit miniszterelnök aláírta a Lisszaboni Szerződés 50. cikkelyének aktiválását bejelentő levelet, amelyet szerdán a brit EU-nagykövet kézbesített Donald Tusknak, az Európai Tanács elnökének. A Downing Street kedd éjjel hivatalos fotót is közzétett a cikkely aktiválását bejelentő levél aláírásáról.

Donald Tusk, az Európai Tanács elnöke tegnap bejelentette, hogy a brit kormány megküldte az értesítést a Lisszaboni Szerződés 50. cikkelyének aktiválásáról, hivatalosan elindítva az Egyesült Királyság uniós tagságának megszűnéséhez vezető folyamatot.

Az 50. cikkely szabályozza – és aktiválása hivatalosan elindítja – a brit EU-tagság megszűnéséhez vezető folyamatot, kétévi időtávlatot határozva meg a brit kilépés feltételeiről szóló tárgyalásokra. Ennek alapján a brit EU-tagság 2019 márciusában szűnhet meg, hacsak a felek nem állapodnak meg a folyamat meghosszabbításáról. Ehhez azonban az Európai Unióban maradó 27 többi ország egyhangú beleegyezésére lenne szükség.

A levél tartalmát a Downing Street nem ismertette előzetesen. A kormányfői hivatal szóvivője azonban kedden késő este közölte, hogy Theresa May nem sokkal a levél aláírása után telefonon beszélt Donald Tuskkal, valamint Jean-Claude Junckerrel, az Európai Bizottság elnökével

(Folytatás a 3. oldalon)

Aktuális

(Köz)érdekek

Antalfi Imola

Az idei költségvetésről szavaznak a képviselők a mai tanácsülésen. Kétségtelenül a legfontosabb napirendi pont, hiszen ez tartalmazza majd, hogy mire mennyi pénzt fordít az önkormányzat, nemcsak idén, de esetenként a jövő évre is felelősséget vállalva.

Az igen képlékeny tervezetet valószínűleg az utolsó percig alakítják, aszerint, hogy melyik frakció avagy éppenséggel tanácsos tud jobban érdeket érvényesíteni (mondjuk divatosan: lobbizni) a szakbizottságokban. Legyen szó köz- avagy magánérdekről, utóbbit persze soha el nem ismernék nyilvánosan... A közgyűlésen pedig még ezek után is számítani lehet módosításokra, arra, hogy innen-onnan lecsippentenek, máshol kicsit „megtoldják”.

Persze lesznek olyan tételek, ahol nem vesznek el semmit. Például a négy sportklubnak megszavazott összegeken kicsi az esély, hogy változtassanak, egyelőre a prefektúra térfelén a labda. A város idei, 404 millió lejre becsült költségvetéséhez képest jelentős arányt, mintegy 11 millió lejt képvisel a szóban forgó egyesületeknek szánt pénz. Ehhez képest például a kultúrára és ifjúsági sportrendezvényekre szánt összeg jóval kisebb. Miközben a város utcáin az aszfaltréteg szakadozik, ezek javítására 5,3 millió lejt szánnak, további 9,6 millió lejes

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁRCIUS

30., csütörtök
A Nap kel
7 óra 6 perckor,
lenyugszik
19 óra 41 perckor.
Az év 89. napja,
hátravan 276 nap.

Isten éltesse!

Ma **ZALÁN**,
holnap **ÁRPÁD** napja.
ÁRPÁD: régi magyar férfinév, az árpa szó -d kicsinyítőképzős származéka. A -d képző a valamiben bővelkedőt is jelenti, így jelentése azonos lehet „árpás-árpácska” jelentésével.

IDŐJÁRÁS

Napos, meleg idő
Hőmérséklet:
max. 17°C
min. 6°C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2017. március 29.

1 EUR	4.5575
1 USD	4.2232
100 HUF	1.4687
1 g ARANY	170.1325

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Vészhelyzet-szimuláció

A Maros Megyei Katasztrófa-elhárító Felügyelőség ma délben 12 órakor vészhelyzet-szimulációs gyakorlatot tart Marosvásárhelyen, a Raktár utca 45–47. szám alatti kereskedelmi központban. A gyakorlatban az országos vészhelyzet-menedzsment rendszerhez tartozó egységek együttműködését mérik fel egy esetleges, raktárhelyiségben keletkezett tűz során.

Tavaszi nagytakarítás

Marosvásárhelyen április 25-ig zajlik a tavaszi nagytakarítás. Március 31-én, pénteken a Harcsa, Bőség, Sebes, Hóvirág, Traian Moşoiu, Sincai, Szabadság, Govora, Radnai, Fecske, Emil Dandea, Crişan, Varga Katalin, Plevna, Tudor Vladimirescu (Szabadság és Dózsa György utca közötti szakasz), Patak, Sziget, április elsején, szombaton pedig az Eminescu, Brăila, Rózsa, Csillag köz, Beszterce, Kossuth, Kinizsi Pál, Sinaia, Aurel Filimon, Bartók Béla, Nyomda, Horea, Ballada utcákból szállítják el a hulladékot.

Kiskenden a Bekecs

A kiskendi Sütő András művelődési házban mutatja be Esszencia című folklórműsorát a nyárádszeredai Bekecs néptáncegyüttes. Az április 2-án, vasárnap 19 órától sorra kerülő előadásra a belépés ingyenes. A rendezvény támogatója a balavásári önkormányzat és a helyi Török János Általános Iskola.

Könyvbemutató Nagyernyében

Április 2-án, vasárnap 18 órakor a nagyernyei kultúrotthonban mutatják be Szucher Ervin Csak a szívünkben nem száll az idő. Életúton Tamás Gáborral című könyvét.

Emlékkiállítás a rákos gyermekekért

Ifj. Kolcsár Renate fotóművész halálának 10. évfordulója alkalmából nyílik kiállítás április 2-án, vasárnap 12 órakor a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János termében. A művész édesanyja lánya 40 fotóját mutatja meg, és bocsátja eladásra. A megvásárolt fotók árát az édesanya a marosvásárhelyi Együtt a Rákos Gyermekekért Egyesületnek ajánlja fel. A tárlat április 21-ig látogatható naponta 9–13 óra között.

Zenés bohózat a Spectrum Színházban

A szekrény titka, avagy a naftalin illata című zenés bohózat látható március 31-én, pénteken este 7 órától a marosvásárhelyi Spectrum Színházban. Heltai Jenő vígjátékát Kovács Levente dolgozta át és rendezte. Az előadást április 2-án, vasárnap délután 5 órától megismétlik. Jegyek a Spectrum Színház jegypénztárában (Rózsák tere 13. szám) hétköznap 8.30–11.30 óra között kaphatók, telefonos helyfoglalás a 0744-301-875-ös számon, naponta 8.30–18 óra között, illetve a www.biletmaster.ro oldalon.

Kirándul a Nagyinet

A Maros Megyei Könyvtár kövesdombi fiókja egynapos kirándulást szervez nyugdíjasoknak április 29-én a hunyadi és a gyulafehérvári várhoz. Indulás reggel 7 órakor. Bővebb tájékoztatás és feliratkozás a könyvtár kövesdombi fiókjánál, illetve a 0748-741-507-es telefonszámon Illyés Claudia könyvtárosnál.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Kis tehetségek vetélkedője Kakasdon

„Méhecskék, fecskék, szentjánosbogarak” töltötték meg tegnap délelőtt a székelykakasdi művelődési otthon termét, s ültették el tavaszváró virágaikat a Népi gyermekjátékok – kis tehetségek vetélkedőjén.

Fotó: Nagy Annamária

Első alkalommal adott otthont a kakasdi kultúrház az évente megrendezésre kerülő, a hagyományőrzést és -ápolást célul kitűző népi gyermekjátékok vetélkedője körzeti szakaszának – mondta *Halmágyi Kinga* maroskeresztúri óvónő, társszervező. Munkájában Ilyés Enikő nyárádtői óvónő és Kacsó Beáta, a házigazda település óvónője segítette. Az ő ötletük volt, hogy a tudásukat és tehetségüket összemérő 5-6 éves gyerekekkel az előadás elején még kopár falusi kertet (a háttérben takaros kis parasztházzal, fészkére immár hazatért gólyával és a dróton pihenő fecskékkel) sáfrányvirággal, piros és sárga tulipánnal, sárga és fehér nárcisszal, valamint jácinttal és ibolyával ültessék be. Így a közel kétórás megmérettetés végére nemcsak a gyerekek arca pirult ki a jókedvtől, valamint a dalolás és játék hevétől, hanem a kis kert is gyönyörű tavaszi színekben pompázhatott. Párbeszédes, párkeresős és szembekötős népi játékokat adott elő a kövesdombi körzetből jelentkezett hét csoport. A háromtagú zsűri – Kelemen Anna Mária, Dénes Katalin és Sikó Anna óvónők – hosszas tanácskozás után döntött úgy, hogy a május 31-én, Szászrégenben tartandó megyei szakaszon a körzetet a Jánosi Gizella és Dóczi Éva óvónők által felkészített Méhecske napközi otthon képviselje.

A szervezők oklevelet, emlékplakettet, valamint gyermekdalokat és mondókákat tartalmazó CD-t nyújtottak át a felkészítő óvó néniknek. *(N.A.)*

Bemutatkozott Székelyföld „kormányzója”

Tegnap a Kultúrpalota kistermében tartott sajtótájékoztatót báró *Veres Zoltán PhD*, aki azt kívánta bejelenteni, hogy a múlt hét végén iktatta be Székelyföld „kormányzójának” a teuton lovagrend, amelynek meghívás alapján lett tagja.

Veres Zoltán, aki egyben a Marosvásárhelyen 27 éve működő Civic Center Alapítványt is vezeti, röviden ismertette a lovagrend történetét, és beszélt a céljaikról. Ezek legfontosabbika a társadalmi fejlesztéshez való aktív hozzájárulás, egy élhetőbb környezet, erősebb összetartó közösség, az élet kihívásaival szemben alkalmasabb és felkészültebb társadalmi réteg és egy fellendülő gazdaság létrehozása. A közösséget szeretnék szolgálni és maradandó értéket hátrahagyni a következő nemzedékeknek. Elmondása szerint a Kormányzó Háza egy interkonfesszionális, apolitikus, karitatív nonprofit intézmény, amely tanácsadással és közvetítéssel foglalkozik. Programjait a közösség érdekében tervezik, amelyet egyebek mellett önfenntartó életmódra, biogazdálkodásra, a hagyományok tiszteletére és megőrzésére biztatnak.

A Civic Center Alapítvány székhelye Marosvásárhelyen a Rózsák tere 57. szám alatt található, régebb ott működött a királyi csendőrség. Jelenleg heten dolgoznak ott.

Azt is megtudtuk, hogy Veres Zoltán az első és egyetlen teuton lovag Székelyföldön, az országos kormányzó egy galaci illetőségű román személy. *(mózes)*

Sorsoltunk

Szerdán sor került a Népújság által felajánlott szokásos havi nyeremények kisorsolására, amelyen 53 olvasónk vett részt. Az élelmiszerekkel teli Népújság-kosarakra – amelyek értéke egyenként 100 lej – Marosvásárhelyről 419 levél, a vidéki településekről 97 levél érkezett.

A Népújság-kosár nyertesei: *Bálint Ildikó* (Ludas, Gh. Bariţiu u. 10. sz.), *Demeter Etelka* (Marosvásárhely, Haşdeu u. 45. sz.), *Oltean Teréz* (Marosvásárhely, Oneşti tér 14 A sz.).

A Hűséges előfizető nyereményjátékra – amelynek díja egyenként 150 lej – 513 levél érkezett. A nyertesek: *Hompót Csilla* (Marosvásárhely, Szabadság u. 234. sz.), *Takács Piroska* (Marosvásárhely, Hunedoara u. 19/54), *Bara Zsuzsa* (Marosvásárhely, 1848. sugárút 34/7.) és *Toós Ferencz* (Marosszentkirály, Stejarului u. 19. sz.).

A 100 lej értékű Hűségtombola díjat ezúttal is a jelenlevők között sorsoltuk ki. A szerencsés nyertes az 53-as számmal hűséges előfizetőnk, *Róth István*.

Fotó: Nagy Tibor

A nyeremények átvehetők munkanapokon 8-14 óra között a szerkesztőségben, az 57-es irodában, telefon: 0742-828-647.

Rendőrségi hírek

Közúti balesetek

Kedden Monosfaluban, a 15-ös jelzésű országúton, a 578-as jelzésű európai úton egy 36 éves, ittas dédai gépkocsivezető elvesztette uralmát járműve fölött, amely az út bal oldalán levő hídfőnek ütközött. A sofőr könnyebb sérülést szenvedett. Szintén kedden Radnóton egy 72 éves gépkocsivezető a gyalogosoknak járó elsőbbségadás elmulasztása következtében elütött az átjárón egy 39 éves nőt, aki szabályosan próbált átkelni az úton. A nő súlyosan megsérült.

Kiskorúakkal kereskedett

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség bűncselekményeket vizsgáló ügyosztálya kedden azonosította azt a férfit, akinek a nevére a marosvásárhelyi táblabíróság kiskorúakkal folytatott kereskedelem miatt 30 napos előzetes letartóztatási parancsot adott ki. A férfit előzetes letartóztatásba helyezték – áll a megyei rendőr-felügyelőség közleményében.

Példás polgári tett

Több mint 2000 lejt talált kedden 13.30 óra körül a Tudor lakónegyedben egy marosvásárhelyi nő. Az illető a 112-es egységes hívószámon jelentette be a talált összeget, amely jelenleg a megyei rendőr-felügyelőség marosvásárhelyi, Borsos Tamás utca 16. szám alatti székhelyén van. Oda várják azt a személyt, aki az említett időpontban és városrészen elvesztette pénzét. A rendőrség elismerését fejezi ki a nemes lelkű hölgynek – áll a megyei rendőr-felügyelőség szerkesztőségünkbe eljuttatott közleményében.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

6423578000052
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Léptek a britek

(Folytatás az 1. oldalról)

és Angela Merkel német kancellárral. Theresa May szóvivője szerint a brit kormányfő biztosította az európai vezetőket arról, hogy Nagy-Britannia a kilépés után is az Európai Unió „szoros és elkötelezett” szövetségese lesz, és egyetértettek annak fontosságában, hogy a kilépési tárgyalások „konstruktív és pozitív szellemben” kezdődjenek el, a kilépési folyamat pedig zökkenőmentes, rendezett legyen.

A brit kormányfő alsóházi beszédében leszögezi: a tárgyalási folyamat során az Egyesült Királyság minden lakójának érdekeit képviseli majd, beleértve azokat a külföldi EU-állampolgárokat is, akik az Egyesült Királyságot választották hazájuknak.

A brit kormány már jelezte, hogy a kilépési tárgyalások lehető legkorábbi szakaszában megállapodást szeretne elérni az Egyesült Királyságban élő és dolgozó külföldi EU-állampolgárok jogainak garantálásáról, de ezzel egy időben, viszonossági alapon egyezségre akar jutni az EU-tagállamokban élő britek jogosultságainak garantálásáról is.

Túl szűk a Lisszaboni Szerződés 50. cikkelye által meghatározott kétéves időkeret arra, hogy rendezzék a brit EU-tagság megszűnésének kérdéseit, lehetetlen ennyi idő alatt a távozás feltételeiről és a jövőbeli kapcsolatokról is megállapodásra jutni – fogalmazott kedden *Manfred Weber*, az Európai Néppárt (EPP) európai parlamenti frakcióvezetője, aki „történelmi hibának” nevezte a britek távozását.

A német politikus úgy vélekedett, hogy „lehetetlen küldetés” mindössze két év alatt lezárni az egyeztetéseket, amelyet csak súlyosbít, hogy elvesztegettek kilenc hónapot az Egyesült Királyság uniós tagságáról kiírt tavalyi népszavazás óta.

Az uniós tárgyaló fél ragaszkodik hozzá, hogy csak azután kezdődhetnek meg a tárgyalások a jövőbeli kapcsolat feltételeiről, miután sikerült megegyezni a távozás kérdéseiről, a britek azonban abban bíznak, hogy párhuzamosan is folyhatnak majd ezek a megbeszélések.

Ugyancsak kedden *Pedro López de Pablo,* az EPP szóvivője arról beszélt, hogy az Európai Parlament „kész a rossz zsaru szerepét játszani a kiválási tárgyalásokon”. „Mi leszünk, akik mindenért szót emelünk” – szögezte le.

Bár szakemberek szerint a parlament csak marginális szerepet fog játszani a tárgyalásokon, az Egyesült Királyság és az EU közötti esetleges egyezséget az Európai Parlamentnek is jóvá kell majd hagynia, sok képviselő pedig azzal fenyegetett, hogy nem fogadják el a megállapodást, amennyiben az valamilyen szempontból sérti az unió alapértékeit. *(hírösszefoglaló)*

Theresa May brit miniszterelnök aláírta a Lisszaboni Szerződés 50. cikkelyének aktiválását bejelentő levelet
Fotó: facebook

Trump elnök eltörölte a klímavédelmi rendeleteket

Győzött az olajkitermelés és a szénbányászat

A két hónapja hivatalba lépett Donald Trump amerikai elnök kedden írta alá az elődje, Barack Obama által hozott klímavédelmi intézkedéseket eltörlő elnöki rendeletét, és ismét hitet tett az olajkitermelés és a szénbányászat fontossága mellett.

Az amerikai sajtó jelképes jelentőséget tulajdonított annak, hogy – a korábbiaktól eltérően – az új elnöki rendeletet Trump nem a Fehér Házban, hanem a Fehér Házhoz közeli Környezetvédelmi Hivatal (EPA) épületében írta alá. Az aláírási ceremónián jelen volt Mike Pence alelnök, Rick Perry energetikai miniszter, a főként természetvédelemmel foglalkozó belügyi tárca vezetője, Ryan Zinke és az EPA új vezetője, Scott Pruitt oklahomai politikus.

Az elnöki rendelet aláírásakor – szénbányászok gyűrűjében – mondott beszédében Donald Trump ismét hitet tett az olajkitermelés és a szénbányászat fontossága mellett, s leszögezte: „kormányom véget vet a szénbányák ellen indított háborúskodásnak”. Az elnök hangsúlyozta, hogy rendelete „történelmi lépés”, mert „eltörli a munkahelyeket felszámoló szabályzókat”. Trump elismételte kormányzata egyik fő célkitűzését: „munkahelyek, munkahelyek, munkahelyek” – mondta. A Dekrétum az energetikai függetlenségről címet viselő rendelet az Obama által 2013-ban foganatosított „tiszta energia terv” néven ismertté vált csomagterv felfüggesztését és felülvizsgálatát rögzíti, a gyakorlatban Obama egy sor intézkedésének a megsemmisítését jelenti. Így például eltörli a globális felmelegedés egyik kiváltójának tartott üvegházhatású szén-dioxid-gáz kibocsátásának felső határát, feloldja az eddig bezáratott szénerőművekre vonatkozó zárlatot, feloldja a szövetségi szénbányák működésére kimondott moratóriumot, engedélyezi a hidraulikus technikával történő olajkitermelést és utasítja az EPA-t, hogy 180 napon belül vizsgálja felül az Obama-féle tiszta energia terv egészét. Az Obama-csomagterv szénerőművek bezárására vonatkozó intézkedése egyébként nem lépett életbe, mert mintegy harminc szövetségi állam bíróságon támadta meg.

Az Amerikai Kereskedelmi Kamara üdvözölte az elnök döntését, azzal érvelve, hogy Obama intézkedéscsomagja „nemcsak jogszerűtlen volt, hanem ártott az amerikai családoknak és vállalkozásoknak is”. A Természeti Erőforrások Védelmének Tanácsa nevű civil szervezet ugyanakkor „a nemzeti érdekek elárulásának” minősítette az elnöki rendeletet, s úgy vélte, hogy ezzel a Fehér Ház támadást intézett minden olyan szabályzó ellen, amely a klímakatasztrófa elhárítását szolgálta volna.

Az EU energiaügyi biztosa sajnálkozik

Sajnálatát fejezte ki szerdán *Miguel Arias Canete* uniós klíma- és energiaügyi biztos amiatt, hogy Donald Trump amerikai elnök előző nap aláírta az elődje, Barack Obama által hozott klímavédelmi intézkedéseket eltörlő elnöki rendeletét. „Meglátjuk, milyen más módon kíván az Egyesült Államok eleget tenni a párizsi klímaegyezmény szerinti kötelezettségeinek” – nyilatkozta Canete. Washington azt vállalta, hogy 2025-re 26-28 százalékkal csökkenti a károsanyag-kibocsátását a 2005-ös bázisévhez képest.

Szakértők szerint az Obama által 2013-ban elfogadott, „tiszta energia terv” néven ismertté vált csomag kulcsfontosságú lenne a fenti célok eléréséhez, nélküle az „gyakorlatilag lehetetlen” – írta a The Wall Street Journal (WSJ) című amerikai üzleti lap.

„Mások talán visszafordulnak, az Európai Unió és Kína azonban teljes gőzzel halad a párizsi egyezmény céljainak megvalósítása, a tiszta energiai fordulat felé” – hangsúlyozta a jelenleg Pekingben tárgyaló Canete.

Kofi Annan korábbi ENSZ-főtitkár kedden Brüsszelben kijelentette, ha Trump „nem is fogadja el a klímaváltozást”, a világ összes többi országa teljesíteni fogja a párizsi egyezmény szerinti vállalásait.

A párizsi klímacsúcs volt elnöke bírálja a Trump-rendeletet

Laurent Fabius volt francia külügyminiszter, a párizsi klímamegállapodást tető alá hozó ENSZ-klímacsúcs elnöke „súlyos visszalépésnek” nevezte szerdán Donald Trump amerikai elnöknek azt a rendeletét, amely eltörölte az elődje, Barack Obama által hozott klímavédelmi intézkedéseket.

„A fontos védelmi szabályozások felszámolása, a fosszilis energiák szennyező projektjeinek támogatása, ezen a téren a nemzeti és nemzetközi költségvetések jelentős megnyirbálásának bejelentése ellentétes a legmegalapozottabb tudományos ismeretekkel, és a már 141 ország, köztük az Egyesült Államok által is ratifikált párizsi klímamegállapodás által megfogalmazott általános érdekű célokkal” – írta közleményében Laurent Fabius. „Az országok, a helyi önkormányzatok, a vállalatok, a civil szervezetek, az állampolgárok feladata, hogy mindenhol fellépjenek és megerősítsék konkrétan is, hogy ragaszkodnak a Párizsban tett kötelezettségvállalásokhoz, megvalósítva azokat” – tette hozzá a volt külügyminiszter, a francia alkotmánytanács jelenlegi elnöke.

A volt francia külügyminiszter nevéhez fűződik a Párizsban 2015. december 12-én az ENSZ 21. klímakonferenciáján 195 ország részvételével megszületett megállapodás tető alá hozása. A keretmegállapodás azt a célkitűzést erősítette meg, hogy a Föld légkörének felmelegedését a kötelezettséget vállaló 195 ország 2 Celsius-fok alatt próbálja tartani az iparosodás előtti mértékhez képest, és folytatja arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a felmelegedés csak 1,5 fokos legyen. Az 1,5 fok említése a megállapodásban a tengerszint emelkedésével létükben fenyegetett szigetállamok kérése volt, amit több mint száz ország, köztük az Európai Unió tagállamai, valamint az Egyesült Államok is támogatott. *(hírösszefoglaló)*

Ország – világ

Húsz évre ítélték a kommunista pribéket

Jogerősen 20 évnyi letöltendő szabadságvesztésre ítélte szerdán a legfelsőbb bíróság Ion Ficiort, emberiesség ellen elkövetett bűncselekmények vádjával. Az egykori pribéket azzal vádolják, hogy 1958 és 1963 között, amikor a peripravai munkatábort vezette, elnyomó, embertelen és önkényes módon bánt a politikai foglyokkal. A Mediafax hírügynökség tudósítása szerint a perben ismertetett dokumentumokból az derült ki, hogy amíg Ioan Ficior vezette a peripravai tábort, 103 fogvatartott hunyt el, mindegyikük ellenforradalmárként volt számontartva. A hatóságok azt is megállapították, hogy a peripravai elítélteket embertelen bánásmódnak vetették alá: teljesen elzárták őket a családjuktól és mindenki mástól, általában a külvilágtól, szörnyű körülmények között szállásolták el őket, a barakkokban elviselhetetlen volt a hideg, apró szabálysértésekért is fizikailag bántalmazták őket, nem kaptak elég élelmet, folyamatosan éhesek és szomjasak voltak, fájdalmaikat nem tudták csillapítani, mert nem kaptak gyógyszert, nem utolsósorban pedig embertelen munkakörülmények között dolgoztatták őket.

Nőtt 2016-ban a halálos közúti balesetek száma

Az Európai Bizottság által kiadott, a közúti biztonságra vonatkozó statisztikák szerint Romániában nőtt tavaly a balesetek száma – a közúti balesetben elhunyt személyek száma 1 százalékkal nőtt. „Nem kevesebb, mint 97 elhalálozás jut egymillió lakosra. Romániát e tekintetben csak Bulgária előzi meg, ahol minden egymillió lakosra 99 halálos áldozat jutott. Az ellenkező póluson Svédországot és Nagy-Britanniát találjuk, ahol 2016-ban 27, illetve 28 halálos áldozat jutott egymillió lakosra” – mutat rá sajtóközleményében az Európai Bizottság. Európai szinten tavaly 25.500 személy vesztette életét közúti balesetben, 600-zal kevesebb, mint egy évvel korábban, és 6000-rel kevesebb, mint 2010-ben. A brüsszeli testület adatai szerint további 135 ezer személy szenvedett súlyos sérüléseket.

Az idén 90 kilométer autópálya átadását ígérik

Ştefan Ioniţa, a közúti infrastruktúrát kezelő állami vállalat vezérigazgatója egy bukaresti közlekedési konferencián elmondta, az idén átadtak már 15 kilométert a dél-erdélyi autópálya Lugos és Déva közötti részéből. Az év hátralevő részében a hatóságok tervei szerint ugyanott az összesen mintegy 44 kilométer hosszú 3-as és 4-es szakaszt is átadják a forgalomnak. Ioniţa közlése szerint a Torda és Szászsebes közötti autópálya 3-as és 4-es szakasza is elkészül, ami összesen 29 kilométer.

(Köz)érdekek

(Folytatás az 1. oldalról)

vállalással megtoldva, 2018-ra. A szociális tevékenységekre országos szinten is botrányosan lecsökkentett szubvenció pedig esetünkben azt jelentheti, hogy 1,7 millió lejről mintegy 300 ezer lejre esik vissza e szféra támogatása, ami az idősek, betegek, hátrányos helyzetű fiatalok ellátására kidolgozott programokat sodorja veszélybe. A polgármesteri hivatal által tervezett protokollra szánt összegek drasztikus csökkenésére is számíthatunk, és ha megszavazzák, idén felújíthatják a polgármesteri hivatalnak helyt adó épületet, vásárolnak néhány gépjárművet, korszerűsítik a városi riadórendszert, szökőkutakat építenek, szám szerint ötöt, a lakónegyedekben újabb fedett parkolók és föld alatti szeméttárolók épülhetnek, kerékpárkölcsönzők létesítésére és bicikliparkolók felállítására is lesz pénz. Ez utóbbi úgymond „előszele” lehet a kerékpárutak megépítésének, döntésre kényszerítheti a városvezetést. Ami jó: az iskolák javítására, beruházásokra és a tanintézetek felszerelésére a korábbi éveknél több pénzt fognak áldozni, és végre a sokat emlegetett iskolai fogászati rendelők felszerelésére is jut némi pénz. A Bodoni utcai városrészben az autópálya, a Maros-híd építése, a Segesvári út meghosszabbítása céljából kisajátított területekre is elkülönítenek valamennyit.

Kíváncsian várjuk, hogyan döntenek a képviselők a kétnyelvű utcanévtáblákra tervezett összegekkel kapcsolatban, illetve belefoglalják-e a költségvetésbe például a lassan feledésbe merülő Sütő-szobor, avagy a polgármester által beígért Bethlen-szobor felállításához szükséges összegeket, vagy hogy szánnak-e pénzt, és ha igen, mennyit például az idei Forgatagra.

Parázs vitára lehet számítani tehát a mai tanácsülésen, ahol remélhetőleg a közösség szempontjából a valóban fontos beruházásokat támogatják a képviselők. Egy élhetőbb városért tennék...

Bejegyezte az EB a kisebbségi európai polgári kezdeményezést

Történelmi döntés

Az Európai Bizottság március 29-én új, ezúttal kedvező döntést hozott a Minority SafePack európai polgári kezdeményezés bejegyzéséről. A bizottság részleges bejegyzést hagyott jóvá, amely kilencet tartalmaz az eredeti tizenegy javaslatból.

A kezdeményezést az RMDSZ és partnerei javaslatára az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN) kisebbségi vezetőkből álló bizottság égisze alatt 2013-ban indította el. A luxemburgi törvényszék idén február 3-án helyezte hatályon kívül az EB korábbi, elutasító döntését, és új, részletesen megindokolt döntést kért a bizottságtól. Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke, a kezdeményező bizottság tagja és Vincze Lóránt, a FUEN elnöke Máltán üdvözölték a bizottság új döntését, amely lehetővé teszi, hogy aláírásgyűjtés induljon, majd jogalkotás kezdődjön az európai kisebbségvédelemről.

„Nem hátráltunk meg, amikor az Európai Bizottság elutasította a Minority Safepack kezdeményezést. S nem hátrálunk meg most sem, amikor lehetőség nyílik arra, hogy befejezzük mindazt, amit évekkel ezelőtt az európai polgári kezdeményezéssel el akartunk érni: mi továbbra is párbeszédet kérünk az őshonos európai kisebbségek nevében az uniós intézményektől egy közös kisebbségvédelmi keretszabályozás létrehozásáról és a nyelvi-kulturális sokszínűséghez kapcsolódó intézkedésekről” – olvasható az RMDSZ-tájékoztatóban közölt Kelemen Hunor-nyilatkozatban.

Vincze Lóránt úgy fogalmazott: *„A Minority SafePack kezdeményezés új és mindeddig páratlan lehetőséget nyit a kisebbségi érdekérvényesítés előtt”.* A FUEN elnöke az EB-vel kötött megegyezés hátteréről is beszélt: *„Elfogadtuk az Európai Bizottság részleges bejegyzésre vonatkozó ajánlatát, hiszen nagyon fontosnak ítélt javaslataink szinte kivétel nélkül bekerültek, és egészében a Minority SafePack kezdeményezés több mint nyolcvan százaléka bekerült a csomagba. Ez egy olyan eredmény, ami minden várakozásunkat felülmúlta, ezt a csomagot bátran bemutathatjuk Európában. Nem kevesebb, mint kilenc jogi aktus jöhet létre az aláírásgyűjtés nyomán, ami több, mint ami a Római Szerződés elfogadása óta összesen az uniós kisebbségvédelemben történt”.*

Vincze Lóránt elmondta, hogy az aláírásgyűjtést a FUEN egy intenzív és látványos kampánnyal szeretné véghezvinni. Az egymillió aláírás összegyűjtésére 12 hónap áll a kezdeményezők rendelkezésére, és nem csak kisebbségiek, hanem bármely európai állampolgár aláírhatja. *„Egy évünk van arra, hogy felhívjuk Európa figyelmét hatvanmillió polgárra, akik valamely kisebbségi nemzeti közösséghez vagy nyelvi csoporthoz tartoznak. Beszélni kívánunk magyar közösségeink helyzetéről és terveiről is, valamint meg akarjuk győzni az európaiakat, hogy aláírásukkal követeljék a nyelvi és kulturális hagyaték védelmét, támogassák a kisebbségi régiókat”* – fogalmazott Vincze Lóránt.

„Az RMDSZ európai kisebbségpolitikai célkitűzése természetesen otthoni kihívásokkal is kiegészül, hiszen olyan anyanyelvhasználati törvénymódosítást nyújtunk be hamarosan, amely kötelezővé tenné a nyelvi jogok alkalmazását minden olyan területen, ahol magyarok élnek. A jelenlegi húsz százalékról tízre csökkentetnénk az anyanyelv-használati küszöböt. A törvény értelmében magyarul is feliratozni kellene a településeket, utcaneveket, intézményeket és közterületeket, a közérdekű információkhoz való hozzáférést pedig magyar nyelven is biztosítani kellene. Amennyiben nem tartanák be a törvényeket, szankciók is járnának” – tette hozzá Kelemen Hunor.

Nemsokára lesznek hármasfalusi táblák

Ha nem tetszett a kétnyelvű, lesz egynyelvű

Még nincsenek kivitelezve, de nemsokára lesznek új falunévjelző táblák Hármasfaluban – tudtuk meg Makfalva község polgármesterétől.

Gligor Róbert László

Vass Imre néhány nappal ezelőtt megkeresésünkre megerősítette: rövid időn belül magyar nyelvű helységnévtáblákat szerelnek fel a ma Hármasfaluként emlegetett települést alkotó, egykor önálló három faluja határán. Csókfalva, Székelyszentistván és Atosfalva nevét a kommunista hatalom törölte el, de az emberemlékezet számontartja, sőt most is ezeket a neveket használják a Kis-Küküllő menti emberek. A községvezetés 2014-ben hivatalos, kétnyelvű táblákat függesztett ki a három falu határán, de rendőrség jelzésére az útügyi hatóságok kérték ezek eltávolítását olyan nevetséges indokokkal, hogy megtévesztőek, elvonják a gépkocsivezetők figyelmét, s foszforeszkáló fényük miatt is közlekedési szempontból veszélyesek. Mivel ezt nem tette meg a községvezetés, a megye prefektusa beperelte az önkormányzatot, így tavaly végül eltávolították a táblákat, de nem mondtak le arról a szándékukról, hogy az egykori faluneveket kifüggesszék.

Vass Imre szerint fából kivitelezett, az előző táblákhoz hasonló méretű, szépen kidolgozott, zsindelytetővel ellátott fatáblákat helyeznek ki, hogy azok ne legyenek sem „megtévesztőek”, sem „veszélyesek”, és mindezt turisztikai tájékoztatás céljából teszik, továbbá egy kis műanyag táblát is elhelyeznek a tartóoszlopon, amelyen tudatják, hogy ezeket a falunevezeket mikor és hogyan „tüntette el” a hatalom.

A közel három évvel ezelőtt kihelyezett tábláktól eltérően a mostani feliratok viszont már csak magyar nyelvűek lesznek – tette hozzá az elöljáró, aki elmondta: egy erdőszentgyörgyi mesterrel tárgyaltak a kivitelezésről, s bár még nem véglegesítették a tábla alakját, kinézetét, hamarosan hozzálátnak a kivitelezéshez. Ugyanis a helyi lakosság számontartja ez irányú ígéretüket, úgy ahogy a népszavazást is, amelyet azért írnának ki, hogy a három település hivatalosan visszakapja az egykori nevét. Erre a lépésre azonban még nem került sor, mivel az utóbbi időben a kelleténél is több munkát, pályázatot vállalt be az önkormányzat, ezért egyelőre a népszavazás kérdése kissé eltolódott, de erre is időt fognak szakítani – magyarázta Vass Imre.

A kommunista hatalom eltörölte, de az emlékezet számontartja a faluneveket

Fotó: Gligor Róbert László/archív

Sajtóközlemény

Az új kollektív munkaszerződésre vonatkozó tárgyalásokkal kapcsolatban az Azomureş sajtóirodája meghatalmazást kapott a következők pontosítására:

Az Azomureş vezetősége javaslatot tett arra, hogy egy kiegészítő iratot csatoljanak az egyéni munkaszerződésekhez az alkalmazottak számára segítségként mindaddig, amíg a kollektív munkaszerződéssel kapcsolatos tárgyalásokat véglegesítik. Ismeretes, hogy a kollektív munkaszerződés típusú munkaszerződések lejártával az olyan juttatások, mint az ebédjegy, a védelmi intézkedések és a szociális segélyek (mint például a temetkezési segély, az újszülött-, a nyugdíjazási támogatás), a szabadságpénz és mások, nem fizethetők ki. Az egyéni munkaszerződésekhez csatolandó kiegészítő iratok aláírásával lehetővé válik a lejárt kollektív munkaszerződésben foglalt juttatásoknak a folyósítása, amihez hozzáadódik a munkáltató által 2017-re javasolt béremelés is.

Az egyéni bruttó bérek 3,5 százalékkal történő emelése mellett a munkáltató ajánlatában a következők szerepelnek: a havi 3%-os teljesítménybónusz, a jelenléti bónusz, ami a 2016. évihez képest megkétszereződik, bruttóban 650 lejről 1300 lejre nő, az étkezési utalvány nominális értéke 9,57 lejről 15 lejre nő, nettó 600 lej egyéni bónusz a kiegészítő irat aláírásakor, további 1,5 százalékos havi bónusz, 12 hónapra összeadva, ha a cég eléri a 2017-es évre betervezett gazdasági teljesítményt, új bérezési rács bevezetése. Mindezek 16,7 százalékos béralap-növekedést jelentenek 2016-hoz képest.

A javaslat, miszerint kiegészítő iratot csatoljanak az egyéni munkaszerződéshez, egy belső felmérés eredménye, amelyet az Azomureş alkalmazottai körében folytattak a munkáltató béremelésére vonatkozó ajánlat kapcsán. Tekintettel arra, hogy az Azomureş alkalmazottainak több mint 50 százaléka azt válaszolta, hogy egyetért az ajánlattal, második lépésként az egyéni kiegészítő irat aláírását javasolták.

Az ajánlat valamennyi – meghatározott és meghatározatlan időre szóló – munkaszerződéssel rendelkező alkalmazottnak szól, függetlenül attól, hogy pozitív vagy negatív választ adtak a felmérés készítésekor.

2017. március 27-ig az Azomures alkalmazottainak 60 százaléka aláírta az egyéni munkaszerződéshez csatolandó kiegészítő iratot.

Ezzel párhuzamosan az Alternativa 2002 szakszervezet folytatja a tárgyalásokat a kollektív munkaszerződés megkötése érdekében.

Az Azomureş sajtóirodája

Marosvásárhely,
2017. március 27.

Kompromisszumos megoldás

Románia számára a nemzetiségi kérdés mindig a taktikai megfontolások és cselekvések sorába tartozott. Soha nem volt a nemzetépítés stratégiájának része. Csupán elterelő hadmozdulat, a külvilág számára megrendezett színjáték volt az időről időre történő „megoldás”.

Ezeket a mondatokat valamikor huszonöt évvel ezelőtt kellett volna leírnom, a nagy remények korában, amikor úgy tetszett, hogy az érdekvédelmi szervezet erőfeszítései nyomán a törvényhozás két háza belátta, hogy meg kell adni a nemzetiség számára a szabadságjogoknak több mint minimumát. Amikor az volt a cél, hogy Románia bekerüljön az EU-ba. Vagyis eljátszatták velünk, eljátszották nekünk és a külvilágnak azt, amit Gróza Péter már egyszer eljátszott ’45-ben Észak-Erdély visszaszerzéséért, amit másodszor Ceauşescu (RKP) eljátszott 1968-ban, Csehszlovákia lerohanásának másnapján, és odavetettek nekünk csábos lehetőségeket, amikkel éltünk is, amíg lehetett, tágítottuk, amíg a szorítás nem volt erős, de amelyeket mindkét esetben gyorsabban-lassabban, nyíltan és álságos módon visszavettek, megnyirbáltak, letörték törekedéseink elánját, felvilágosítottak naivságunkról. De nem eléggé. Nem volt elég kiábrándult hívő, cselekvő. Futotta 1989 utánra is.

Mindez hetek óta itt van a szemem előtt, ahogyan a katolikus gimnázium ügye nem alakul. Ahogyan egyre világosabb, hogy a döntéshozók vonakodnak még egy magyar iskolát megteremteni, rehabilitálni, restaurálni, még egy magyar iskola működését törvényes alapokra helyezni. Mert nálunk – s ez közhely – a kivívott jogok elévülnek, nincs állandóság, jogfolytonosság, jogbiztonság. Nem számítanak a (szerencsés, kedvező) precedensek.

Aztán felötlött bennem a megoldás is. A hangsúly a kormányzat (tanügyi, nemzetépítészeti hivatal) felfogásában nem a katolikuson van – az hidegen hagyja őket, hiszen a kommunista ateizmus emlőin nőttek fel a mai döntéshozók atyái, minden sűrű keresztvetés, álájtat ellenére is – hanem a ***magyaron****. Csak magyart ne. (Muzulmán pl. lehet, az úgy is Küsztendzsiben – Konstancán románul oktat.)*

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

Tehát akkor létesüljön a tervezett katolikus iskolában egy román görögkatolikus osztály is. A Vatikán védelme alatt.

A menetrend is előre látható közel tíz alatt.

Előbb a kétnyelvű feliratok cserélnek helyet az iskolában. A kisebbség (ez esetben gk-osztály) pozitív diszriminációjának jogcímén. A tanári ajtajáról lekerül a „Tanári szoba” felirat, mert a ***cancellariá****nak nem pontos megfelelője.*

Aztán létrejön a második román osztály, és a legjobb és legvilágosabb termet igénylik maguknak, amit az igazgatóság készségesen megad. Ahogy annak sincs akadálya, hogy a két aligazgató és a főtitkár ne magyar legyen, a tanári gyűléseken lassan és kizárólag csak románul szabad felszólalni. Az iskolarádióban egy perc katolikus, azaz magyar zene még sugározható. Egyebekben szigorúan nemzeti. Elvégre ez a Şcoala Ardeleană.

A magyar osztályokban is kötelező a gk hittételeit tanítani, és az iskola előbb két nevet kap, mondjuk Kájoni János és Simion Bărnuţiu nevét, aki 1848-ban a lehető legtürelmetlenebb álláspontot képviselte a magyarsággal szemben. Ki akarta őket űzni a pannon pusztákra. (Beszéde minden jobb román ’48-as szöveggyűjteményben olvasható.) Persze az iskola magyar igazgatója beleegyezik, mert fogalma sincs, hogy ki is ez a Barnucz Simon. És a történelemtanár hiába tiltakozik, arra ügyet sem kell vetni, mert a hülye el akarja rontani a szépen kialakult együttműködést és testvériséget. A felirat az ötödik évtől már csak Simion Bărnuţiu Nemzetteológiai lyceum.

A hatodik éven a román osztályok száma több mint fele a római katolikusokénak. Sőt egyes 11-12. osztályokban elkezdődik a vegyítés, az órák egy részét már kizárólag államnyelven tartják, nem csupán az ún. nemzeti tantárgyakat.

A kilencedik esztendő táján a Görögkatolikus Lyceumban már alig várja az igazgatóság, a titkárok, a jegyző és a tanügyi főhivatal, hogy elballagjon az utolsó katolikus osztály, mert az alapítás tizedik évfordulóját nagy pompával kell megünnepelni. Az iskola megbízza a Nemzeti Zelea-Codreanuról elnevezett Sovinisztaképző Főegyetem főtörténészét, hogy írja meg az intézmény történetét, amiben még csak említés sem esik a magyarokról.

Azaz mégis: el akarták venni az ősi román iskolát 1848-ban, de mi megvédtük...

HARMÓNIA
Egészség — életmód — otthon
Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Szülésznőként Afrikában

Elmenni egy távoli kontinensre, beilleszkedni egy teljesen más kultúrába, csak azért, hogy másokon segíthessen. Olyan nőkön, gyerekeken, akik mélyszegénységben élnek, és csekély mértékben férnek csak hozzá az orvosi ellátáshoz, gyógyszerekhez. Egy olyan helyszínen, ahol életét veszti az a csecsemő is, aki egy romániai kórházban esetleg élhetne. Ezt a nemes küldetést vállalta fel a kovásznai *Fazakas Emese*, aki két évvel ezelőtt végezte el a szülésznő szakot a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen. A mosolygós arcú fiatal lány pár hete tért haza az Afrika nyugati részén fekvő Beninből, ahol fél évig önkénteskedett szülésznőként. Életre szóló élményekkel gazdagodott, és azt mondja, bármikor visszatérne.

Menyhárt Borbála

– Szülésznőképzőt végeztem a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen 2015-ben. Maradtam volna Vásárhelyen, de nem hirdettek posztokat a kórházban, illetve a rendszer hiányosságai miatt is, Ausztriába utaztam, ahol a vendéglátóiparban dolgoztam. Miután hazatértem, láttam a hirdetést, hogy egy Erasmus+ pályázat keretében hat hónapra szóló programot hirdetett meg a székelykeresztúri Erdélyi Ifjúsági Egyesület. Két európai és két afrikai ország vett részt a programban: Portugália, Románia, a Zöld-foki szigetek és Benin. Négy önkéntest kerestek, a lényeg a segítség, a szociális kapcsolatteremtés volt. Amint szembesültem a lehetőséggel, azonnal eldöntöttem, ez az, amit akarok.

– Fiatal lányként egy másik kontinensre, egy másik világba csöppenni nem veszélytelen vállakozás. Miért volt ez számodra annyira kecsegtető lehetőség, és hogyan fogadta a családod?

– A szüleim először nagyon meglepődtek, nem értették, miért akarok önkéntes munkára menni, és főleg Afrikába, ami oly messze van, és teljesen más világ. A barátaim támogattak, persze ők is féltettek a terrorizmustól, a veszélyektől.

Számomra ez egyedi kihívás volt, hiszen sosem tudni, mikor lesz még valaha az életben lehetőség, hogy eljussak Afrikába, belekóstoljak az ottani életbe. Ha nyugati országba megy az ember, az ottani luxust könnyen meg lehet szokni, de Afrika más világ, ott sokkal nehezebb boldogulni. Ezért jelentett kihívást. Hosszú volt a felkészülés, számos oltást kellett megkapnom, de így utólag nagyon jó döntés volt, hogy belevágtam.

– Hogyan fogadtak az ottani emberek?

– Kezdettől fogva nagyon kedvesek voltak, sokan nem is láttak még fehér embert. A gyerekek énekeltek, táncoltak, mindenki kezet fogott, megtisztelt, meghajolt, mert ott az a szokás. Mintha kiskirályok lettünk volna, úgy bántak velünk. Nagyon örültek, hogy ott vagyunk.

– Miben állt a munkád?

– Egy kis magánkórházban dolgoztunk, ami akkor nyílt meg, amikor mi érkeztünk. Átlagban napi 5 órát töltöttünk a kórházban, ultrahang-vizsgálatot végeztünk, s ha szülés volt, vagy sürgősségi esetet kellett ellátni, szintén bementünk. Egyetlen szülésznő dolgozott ebben a kórházban, orvos nem volt. A szülésznő gyakorlatilag mindenkit ellátott, voltak jó kapcsolatai, és általában telefonon kért segítséget, amikor egy bonyolultabb eset került hozzá. A környéken ugyan volt állami kórház, de ott nem a legjobb körülmények között látták el a betegeket. Ha császármetszésre volt szükség, akkor a legközelebbi városba küldték a nőket.

– Milyen körülmények voltak a kórházban?

– Nagyon szerények. Mi, itteni nők biztos nem szülnénk ott. Ágyak voltak, kinti fürdőhelyiség, és főzési lehetőség, ugyanis három napot bent töltöttek a nők szülés után, és ez idő alatt ők kellett főzzenek maguknak. A szülőágy fából készült, de valójában egy asztalszerű bútordarab volt, azon szültek, általában gyógyszer nélkül. Gátmetszés ott szóba sem jöhetett, de nem is volt rá szükség. A legtöbb nő a sokadik, esetenként 5-6. gyerekének adott életet, jókedvűen bejöttek, két óra múlva pedig meg is volt a baba. A kórházban volt egy kisebb labor egy technikussal, aki a fontosabb vérvizsgálatokat el tudta végezni, dolgozott asszisztens, és volt egy ultrahang-készülék, ami a környéken ritkaságnak számított.

– Mi történt akkor, ha egy csecsemő valamiféle rendellenességgel jött a világra?

– Valójában a túlélés törvénye uralkodik, azaz ha képes túlélni az első órát, akkor már van esélye az életben maradásra. Sok az olyan rendellenesség, amit itt nálunk jól lehet kezelni, ott viszont nincs lehetőség rá, mivel a felszereltség hiányos, sokszor fel sem fedezik, hogy baj van a babával. A gyógyszerkészlet minimális volt, gyakran szájon át lélegeztettük a kritikus állapotban lévő újszülöttet. Volt baba, aki sajnos meghalt, Romániában a megfelelő felszereltség birtokában esélye lett volna élni. Beninben azt mondják, az első öt év a kritikus, volt például gyerek, akinek kétévesen még nem volt neve, amit azzal magyaráztak, hogy nem akarnak túlzottan kötődni hozzá a szülők, mert jön egy járvány, például malária, és elviszi a gyereket, ők pedig nem szabad összetörjenek, mert ott van háromnégy másik, akiről gondoskodni kell.

– Tehát a sokgyerekes család a jellemző?

– Poligámia van. Az egyes feleségek külön élnek, külön házban, egy-egy férfinak 10-20 gyereke is van, egy nőnek átlagosan négyhét, de persze vannak kiemelkedő esetek, például találkoztam nővel, aki a tizenegyediket hozta a világra. Ennyiszer szült, viszont ebből három-négy gyerek időközben meghalt. Védőoltások vannak, ezeket az állam ingyen biztosítja. Tudomásom szerint tbc, hepatitisz, gyermekbénulás és agyhártyagyulladás ellen oltják be a gyerekeket. Ezekre még elviszik a szülők, de más problémával nem igazán fordulnak orvoshoz. Például ha magas láza van a gyereknek, általában várnak két napot, ha nem múlik el, akkor talán felkeresnek egy orvost. Ha tud enni, mozogni, akkor úgy tekintik, hogy elmúlik magától. De ha el is viszik, nem biztos, hogy hozzájutnak a megfelelő ellátáshoz.

– Az orvosi ellátásért fizetni kell?

– Ott nem fizetnek adókat, társadalombiztosítást, az orvosi ellátás tehát nem ingyenes, sőt nagyon drága. Egy szülés például átlagban 30 ezer cefába kerül (ez az ottani pénznem), az árfolyam szerint egy euró 655 cefa. A kórházban, ahol mi dolgoztunk, 10-15 ezer cefa volt egy szülés, de akadt nő, aki ezt nem tudta megengedni magának, és 5 ezer cefáért szült. Lehetett alkudozni. A drága orvosi ellátás miatt nagyon gyakori az otthon szülés, a nők több mint fele otthonában hozza világra a kisbabáját. A legtöbb anyukát szüléskor láttuk először, nem járt orvosnál terhesség alatt. A szülésznőnket több alkalommal hívták otthon szüléshez. Motorra pattant, és úgy ment segíteni. Akadt anyuka, aki a pár órás babával, szintén motoron érkezett a kórházba, otthon megszülte, de azért szerette volna, ha megnézzük, hogy rendben van-e a gyerek. Érdekesség, hogy az öt évnél kisebb gyerekek ott vannak a kórházban az anyuka mellett három napig, amíg szülés után bent van a kórházban. A nagyszülők még bejönnek látogatni, de poligámia lévén, az apukákat nem igazán érdekli, hogy mi van a feleséggel, megnézik, hogy megvan-e a baba, és mennek is tovább.

– A nők dolgoznak, vagy a férfi tartja el őket?

– A férfiak általában eltartják a családjaikat, de a nők is dolgoznak. Nagyon kevés az úgymond hivatalos munka, ritka az, hogy bankban, oktatóként dolgoznak, zömében termesztenek valamit, főként zöldséget, és azt árulják a kapu előtt. Ugyanakkor vannak szabóműhelyek, ahol nők varrnak, meg fodrászatok, ahol szintén ők dolgoznak. A férfiak főként asztalossággal foglalkoznak, vagy benzint árulnak az út mellett. A poligámiának az előnye úgymond, hogy ha meghal a férj, akkor a nők egy házba költöznek, a legnagyobb gyerek pedig elmegy dolgozni és egymást támogatják.

– Itthon hajlamosak vagyunk a széltől is óvni a gyerekeinket. Ott milyen a gyerekhez való viszonyulás? Őket is munkára fogják már egészen zsenge korban?

– A gyerekek a homokban játszanak, nincsenek játékaik, van, aki ruhát sem kap, de ez nekik természetes. Előfordul, hogy varratnak egy-két ruhadarabot, és például a nagyobb kapja a rövid ujjú inget, a kisebb a nadrágot. Ezeket a darabokat adják majd tovább a kisebb testvéreknek. A gyerekek el kell lássák a feladataikat, a nagy kell vigyázzon a kisebbekre. Érdekesség, amit itt megemlítenék, hogy ők egymás között tartanak szolgákat. A tehetősebb családok befogadnak egy vagy két gyereket, 7-9 évestől 14-15 évesig. Neki az a feladata például, hogy főzzön vagy segítsen a házimunkában. Ezért semmiféle fizetséget nem kap, csupán szállást és élelmet. Népesebb, szegényebb családoktól, akik nem tudnak gondoskodni a gyerekekről, úgymond átvesznek néhányat. Ilyen kis „szolgák” például a szüléseknél nagyon hasznosnak bizonyultak, általában lányok voltak, és nagyon sokat segítettek az anyukának. Azt tapasztaltuk, hogy inkább a nagyobb gyerekeket teszik oda dolgozni. Ha sok gyerek van a családban, és kell a pénz, akkor a 12 éves kimarad az iskolából, és elmegy dolgozni, például építkezésbe, vagy autószerelő, esetleg asztalosműhelybe. Ez utóbbi a jobbik eset, mert legalább megtanulják a szakmát, és ez a későbbiekben segít majd nekik a megélhetésben. Nem kérdés tehát, hogy iskola vagy munka, egyértelmű, hogy dolgoznia kell a gyereknek. Az állami iskola ingyenes, az iskolában 50-60, de előfordul, hogy 80 fős osztályokban folyik az oktatás, és ott még érvényben vannak a testi fényítés eszközei, például a bőrszíj használata. Eleinte nagyon elleneztük, de végül láttuk, hogy egy nyolcvanfős gyereksereget nem egyszerű fegyelmezni.

(Folytatás a 7. oldalon)

A kettős csillagok harmóniája (3.)

Szilágyi Mihály

(Folytatás a március 16-i lapszámból)

Heisenberg számára a zene nemcsak szórakozás volt, hanem egy kommunikációs forma is, a megértés egyik eszköze, és nemcsak az embereket lehet könnyebben megérteni általa, hanem a világ működését is. Nem meglepő tehát, hogy több levelében dicsekszik a zenélésről. Koppenhágából írta egyszer szüleinek: „Ma este egy fiatal fizikussal játszom egy cselló-zongora szonátát Beethoventől. Fantasztikus előadás lesz. Már most érzem, lehetetlen zene nélkül élni. Ha zenét hallgatok, olyan gondolataim támadnak, hogy mégiscsak van értelme az életnek”. Lámlám, itt egy újabb árulkodó jel a zene egyik pozitív hatásáról: aki komolyan műveli, az látja az élet értelmét. Vajon ma az egyre elhatalmasodó érdektelenség, motivációhiány nem hozható-e kapcsolatba az elsorvasztott zeneoktatással?

Kommunikáció is a zene: az értelem és az érzelem közös beszéde. Heisenberg pedig a muzsikának köszönhette feleségét is. Történt ugyanis, hogy egy Birkelhof nevű magániskola zenetanárnője, Olga Westphal Bach-fesztivált rendezett az iskolában. Erre a rendkívüli eseményre zenészként kapott meghívót Heisenberg. És a fizikus elfogadta a meghívást. A zongora a tudós keze alatt énekelni kezdett, életre keltette Bach lelkületét. A hallgatóság körében pedig egy leány nemcsak ezt hallotta, hanem mást is: mintha a muzsika által a játékos épp hozzá szólna. A lányt Elisabeth Schumachernek hívták. A melódiák pedig elvállalták a házasságközvetítő szerepét a különös zenész és a lány között. Talán egész életükben a zene volt érzelmeik kamarahangja, az abszolút fix pont.

Hogy Heisenberg nem csupán amolyan műkedvelő, alkalmi zenész volt, arról az is tanúskodik, hogy kikkel játszott együtt. Berlinben például Karl Klingerrel muzsikált, aki a híres Klinger-kvartett alapítója, a második világháború után Göttingenben a helyi filharmonikusokkal lépett fel, Münchenben pedig összebarátkozott a hegedűs Zsigmondy Dénessel.

A zenélés mellett azért jutott ideje a fizikára is. 1932-ben neki ítélték a fizikai Nobel-díjat a kvantummechanika megalkotásáért. Az elismerést 1933-ban vehette át.

A tudományos világban elismerték, a zenében úgyszintén. Nem csoda hát, hogy élete egyik nagy kívánsága az volt, hogy Mozart-zongoraversenyt játszhasson eredeti hangszereléssel és hivatásos muzsikusokkal. Hetvenedik születésnapjára megkapta ezt az ajándékot is. A Bajor Rádió Zenekara megteremtette erre a lehetőséget. Nem véletlen, hogy éppen Mozartot választott, mert születésnapja is a muzsikus zsenire emlékeztette. A rádiótársaság pedig az előadás előtti pillanatokra tartogatott Heisenberg számára egy újabb meglepetést. Csak akkor tudta meg, hogy a hangversenyt élő adásban közvetíti a rádió. Az idős tudós döbbenten ellenkezett, mert érezte, hogy zenei képességei egyre korlátozódnak. Visszavonulásra azonban már nem volt lehetősége. Ennek ellenére mindenki számára nagy meglepetés és öröm volt a hangverseny. Sokan úgy nyilatkoztak, hogy Heisenberg felülmúlta önmagát.

Nem csoda, hogy ezek után megkérdezték tőle, miért nem lett inkább zenész. Heisenberg azzal magyarázkodott, hogy a régebbi zenék szerkezetileg tisztábbak, áttekinthetőbbek és vallásosabbak voltak. A romantikusok és az impresszionisták valósággal felrobbantották a klasszikus zenei formákat, így sok szabály eltűnt. Szabályok nélkül pedig kevesebb erőfeszítésbe kerül a komponálás. Ennek ellenére több kortárs szerző műveivel is megbarátkozott. Kedvelte Grieg muzsikáját, az atonális és szeriális zenét azonban elutasította. A szerializmust azzal vádolta, hogy nem a tudásra alapoznak, nem a harmóniák szépségében keresik a gyönyörűséget. Önéletrajzában sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy több zenész barátja az atonális zenében látta az európai zene jövőjét.

Családapaként is példaértékű ember volt. Mindenkit bevont a családi muzsikálásba. A zongora mellett felesége énekelte Löwe balladáit és Schubert dalait. Aztán gyerekei társaságában gyakorolt. A család zenepedagógusa a felesége volt, ő tanította a gyerekeket már kicsi koruktól hangszeren játszani. A legkisebbekkel csak énekelt, a nagyobbakkal pedig megismertette a zenei írást és olvasást. Négyévesen már furulyázni tanultak, majd a nagyobbak egy általuk választott hangszeren gyakorolhattak.

Ideje lenne megértenünk: a siker felé nyíló ajtót éppen a violinkulcs nyitja!

Orvosi konferencia

Farczádi Gabriela, az Együtt a Rákos Gyermekekért Egyesület elnöke

Az Együtt a Rákos Gyermekekért Egyesület, a Maros Megyei Orvosi Kollégium, a Maros Megyei Családorvosok Egyesülete és a Maros Megyei Sürgősségi Kórház, valamint az I. Számú Gyermekgyógyászati Klinika közös szervezésében március 24-én orvosi konferenciára került sor a marosvásárhelyi Privo Hotelben. Immár harmadik alkalommal került megszervezésre a konferencia, idén az Anémiák és hemosztázis-rendelleneségek gyerekeknél volt a témája.

130-an vettek részt, közöttük gyermekgyógyászok, rezidens orvosok, háziorvosok és ápolók. Marosvásárhelyi egyetemi oktatók és gyermekgyógyászok, a Fundeni Klinikai Intézet bukaresti egyetemi központ és a kolozsvári Iuliu Haţieganu Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem díszmeghívottjainak magas szintű tudományos előadását hallgathatták meg a résztvevők.

Ezeknek a konferenciáknak a célja egy olyan egészségügyi oktatási fórum kialakítása a fiatal gyermekgyógyászok és családorvosok számára, ahol a gyermekhemato-onkológiai betegségekről tanulhatnak. A hét végi konferencián a legnagyobb hangsúlyt a gyermekkori vérszegénység (anémiák) diagnosztizálásának gyakorlati kérdéseire, illetve a gyermekeknél előforduló hemosztázis, rendellenességek (például mélyvénás trombózis, hemofília) diagnosztizálási és kezelési nehézségeire fektették, bemutatva az itthoni és a nemzetközi kezelési sémákat.

Ez egy összetett és egyedülálló esemény volt, hiszen az orvosi tudományos előadások mellett egy igen megható önéletrajzi könyv bemutatójára is sor került. Dr. Baghiu Maria Despina professzor egy albumszerű könyvben írta meg 70 éves élettapasztalatát, összefonta orvosi pályájának fejlődését a személyes tapasztalataival.

Köszönjük a meghívottaknak a színvonalas előadásokat, a résztvevőknek az érdeklődésüket, szervezőtársainknak, a támogatóinknak és nem utolsósorban a Red Cells önkénteseknek a segítségüket. Reméljük, hogy 2018-ban is találkozunk, a nagyedik, ugyanilyen színvonalas orvosi konferencián.

A színek varázsa életünkben

„A környezeti ingerek nagyjából 80 százaléka vizuális. Ezen belül 60 százalék színinger. Ez azt jelenti, hogy az emberekre ható külső ingerek mintegy fele színekre vezethető vissza.”

(Frank Barth)

Bogdán Emese

(Folytatás a március 16-i lapszámból)

Saját otthonunkban és öltözködésünkben is variálhatjuk a színeket. Segítségükkel helyreállíthatjuk rossz lelkiállapotunkat, felélénkíthetjük a napunkat, jó hatással lehetünk környezetünkre. Az otthonunkat szükségleteink, szokásaink szerint alakítjuk, színezzük. Ha színes ebédlőt akarunk a piros valamely árnyalatával, vagy a nagyon népszerű narancssárgával, tudni kell, hogy mindkettő élénkítő hatású, vidám, pozitív, kommunikatív szín, és emiatt tökéletesen illik is az ebédlőbe, ám a narancs az étvágyat is felkelti, ez is jó, de ha a család túl sokat eszik, a gyerekek is túltápláltak, meggondolandó a használata. Úgyszintén, ha alvásproblémáink vannak, nem használhatunk élénk színeket a hálószobába, mert ezek felpezsdítenek, élénk gondolatokat ébresztenek bennünk, elűzik a nyugalmat, és ha már minden praktikát kipróbáltunk, akkor ideje megváltoztatni a falak színét. A halványrózsaszín és a lila nyugtató hatásuknál fogva szó szerint álomba ringatnak, a legmegfelelőbbek a hálóba, de használják a hipnózisban és a meditációs termek falain is. A nappaliban persze jó hatású a sárga bármely árnyalata, és a piros is, mert elűzi az unalmat, és kreatív gondolatokat ébreszt.

Ami az öltözködésünket illeti, mindenki egyéniségének megfelelően használja a színeket. Van, aki ösztönösen azt a színűt veszi ki a szekrényből, ami a lelkiállapotának legmegfelelőbb, vagy amelyre a legnagyobb szüksége van, de az emberek nagy része ezt nem érzi, ezért jó, ha pár tippet elfogadunk a szakemberektől. Ha huzamosabb ideje rossz a kedve, a hangulata, egy sárga ruha vagy pulóver, vagy akár sárgás, színes sál jó kedvre derítheti, annál is inkább, mert a sárga felhívja magára a figyelmet, ugyanakkor motivál és energiát ad anélkül, hogy izgatottá tenne. Ennek ellenére ritkán használjuk az öltözködésünkben. Jó kedvre derít a narancssárga és a piros is. Ha túlzottan felpörgött a napja, és hivatalos találkozón kell megjelennie, kellemetlen vitáknak néz elébe, vegyen föl zöld vagy kék pulóvert vagy ruhát. A kék nemcsak megnyugtató, de harmonizál is, a zöld pedig lazító hatású. A kékről még azt is tudni kell, hogy növeli a kreativitást és véd. Ha nemkívánt személyekkel kell eszmecserét folytatni, akik rossz hatással vannak ránk valamilyen oknál fogva, legjobb, ha kékbe öltözünk, de hatásos lehet a kék fülbevaló és lánc, valamint a kék sál is. Megnyugtató hatásúak a rózsaszín és a lila szelídebb árnyalatai. Vannak magabiztos emberek, ám legtöbbünk megtorpan, mikor fel kell lépnie, beszédet mondania, hivatalos ügyben állást kell foglalnia. Az önbizalom erősítésére legmegfelelőbb a piros és a kék. A piros a partnerünk felé is erőt sugároz. Aki pirosat hord, dinamikusabbnak, meggyőzőbbnek látszik. Cause szerint a piros a szerénység legyőzésében és a munkahelyi előrejutásban is segíthet. A konfliktusok megoldásában is szerepük lehet a színeknek. Tételesen a lila segít lazán kezelni a dolgokat, gyakran családi perpatvar megoldásában is jól alkalmazható. Ha van olyan kollégánk, akivel rendszeresen összetűzésbe kerülünk, próbáljunk lila öltözéket venni a találkozóra.

Ha vonzóvá akarjuk tenni külsőnket, a pirosat használjuk, mert afrodiziákumként hat. A piros ruhás nőket, a vörös inges férfiakat nem lehet nem észrevenni. Vannak azonban olyan alkalmak is, amikor nem szívesen mutatkozunk, vagy vannak visszahúzódó emberek, akik inkább a háttérben maradnának vagy pillanatnyi lelkiállapotuk szerint inkább elvegyülnének a tömegben. Néha erre is szükség van. Erre a célra a szürke vagy fekete színeket használjuk. A szürke a legsemlegesebb szín, a legkevesebb a hatása, visszafogottságában segít elmerülni a tömegben.

Foglaljuk össze minden szín hatását: piros – stimuláló, aktivizáló, izgató, felébreszti a belső erőket, étvágygerjesztő, ijesztő is lehet, és bizonytalanná tud tenni. Narancs – fokozza a teljesítőképességet, épít, inspirál, boldoggá tesz, jó kedvet csinál, melegséget sugároz, növeli az élvezetet. Azonnali segítség stressz, depressziós hangulat esetén. Sárga – bátorít, vigasztal, erősíti az idegeket, segít a koncentrálásban, a tanulásban, friss energiát ad, támogatja a szellemi aktivitást, kedvet csinál a szexre. Igazi energiabomba levertség, rosszkedv esetén. Zöld – regenerál, harmonizál, testi-lelki egyensúlyt teremt, megnyugtatja az idegeket. Igazi balzsam alvászavarok, féltékenység, szerelmi csalódás esetén. Kék – megnyugtat, ellazít, hűsít, meditatív hangulatba ringat, segíti a kreativitást. Jól használható az ideges ingerültség csökkentésére. Lila – kiegyensúlyoz, regenerál, tiszteletet parancsol, misztikus és altató hatása van. Feloldja a konfliktusokat. Rózsaszín – kiengesztel, javítja a döntési képességet, nyitottá tesz, csökkenti az agressziót, a hiperaktivitást, optimizmust sugall, segít becsülni önmagunkat. Fehér – tisztít, átláthatóvá tesz, a higiénia színe. Fehér környezetben jobban tűrjük a zajt. Barna – hagyományos, megnyugtató, kiegyenlítő, természetes. A barna natúr fa meghittséget, kényelmet sugároz, megnyugtat. Segít egyensúlyzavar esetén, megfelelő a gardróbba. Szürke – semleges, kifinomult ízlésről tanúskodik, nemes, ám személytelen és hideg is tud lenni, siváran hathat. A szürke ruhák segítnek kiemelni a személyiségünket, illetve alátámasztani az intenzív színek hatását. Fekete – tiszteletet parancsol, elegáns, ám agresszív hatása is van versenyhelyzetben. Feladata, hogy más színeket alátámasszon.

Illusztráció

Húsvét előtti böjtösebb fogások

Húsvét előtt egyesek nagyon komolyan veszik a böjtöt, nem fogyasztanak húst, állati eredetű termékeket, mások viszont megszokott módon étkeznek, esetleg kisebb adagokat fogyasztanak. Úgy gondoltam, hogy ehhez igazodva, hétköznapi módon süssünk-főzzünk, hogy aztán az ünnepre finomabbnál finomabb falatokat készítsünk a család örömére.

Mezey Sarolta

Krumplifasírt

Hozzávalók: 4-6 krumpli (a gumók nagyságától függően), 2 tojás, 4-5 cikk fokhagyma, petrezselyem zöldje (lehet majoránnát, bazsalikomot is használni), só, darált bors ízlés szerint, olaj a sütéshez.

A krumplit megpucoljuk és megreszeljük, majd megsózzuk. Pár perc múlva leöntjük az edény alján összegyűlt krumplilevet. Ezt követően hozzáadjuk a fűszereket, a tojást és az egészet finoman összedolgozzuk. A serpenyőben felforrósítjuk az olajat (de nem hevítjük túl), majd a masszát kanállal az olajba tesszük, és fasírt formájúra szépen elegyengetjük. Amikor a fasírtok egyik fele enyhén pirosra sült, megfordítjuk, és a másik felét is megsütjük. Egy normális méretű serpenyőbe négy fasírt fér. Nagyon finom lesz.

Túróval, sajttal töltött tök

A nagyáruházak polcain, sőt a piacon már található zsenge tök, ebből vásároltam, hiszen nagyon finom és ízletes, hús nélküli fogást terveztem főzni belőle.

Hozzávalók 2 személyre: 2 zsenge tök, 150 dkg tehéntúró, 10 dkg sajt, 1 tojás, friss kapor, 3 kanál tejföl, egy fél kápiapaprika, egy hagyma, két kanál olaj, só, bors.

A tököket hosszában kettévágjuk, belsejüket, a magokat éles kanállal kivájjuk, majd enyhén megsózzuk. Elkészítjük a tölteléket: a tehéntúrót, a sajt felét, a tojást, a kaprot pici sóval, borssal simára dolgozzuk, a masszával megtöltjük a kivájt tököket, majd tűzálló edénybe helyezzük őket, kevés vizet öntünk alájuk és megsütjük.

Közben elkészítünk egy finom mártást. Egy hagymát vagy egy kötés zöldhagymát, egy fél kápiapaprikát olajon megdinsztelünk, hozzáadjuk a tökök apróra vágott belsejét, megsózzuk és megpároljuk. Legvégén egy kis kanál lisztet szórunk rá, 3 kanál tejfölt keverünk bele és apróra vágott kaporral ízesítjük. Amikor a tökök megsültek, a mártásra helyezzük őket és tálalhatjuk is.

Spenótos lencse

Először készítettem, saját ötletem alapján, mert úgy gondolom, hogy a spenót izgalmasabb primőr annál, hogy csupán főzelékre szorítkozzunk. Számtalan variációt kell kitalálni, hiszen finom, ízletes és nyomelemekben gazdag.

Az ételünkhöz: 20 dkg vöröslencse, 40 dkg spenót, egy kötés zöldhagyma szára, 5-6 cikk fogkhagyma, kevés olaj, só bors szükséges.

A lencsét pár órára beáztatjuk, ettől kissé kideged és hamarabb megfő. Egy lábasban felmelegítjük az olajat, beleforgatjuk a lencsét, megsózzuk, majd nagyon kevés forró vízzel felöntjük, pár percet főzzük, míg a lencse megpuhul. Vigyázzunk, hogy a szemek ne főjenek szét.

A spenótot megtisztítjuk, bő vízben megmossuk, lecsurgatjuk. Egy kötés zöldhagyma zöldjét apróra vágjuk, s forró olajban megforgatjuk, majd hozzáadjuk a spenótleveleket, fűszerezzük, fokhagymázzuk, s együtt az egészet megfonnyasztjuk, addig amíg, a spenót leve elfő. Utána hozzáadjuk a főtt lencsét, és az ételt könnyedén összekeverjük.

Aki böjtöl, az magára, aki nem, az sült hússal vagy sonkával, kolbásszal fogyassza.

Karamellás almás lepény

Fotó: Mezey Sarolta

Három rúdhoz szükséges: egy csomag üzleti réteslap (foi de placinta, a Morariţa vagy a Bella típusú), 1-1,5 kg alma, egy 15 dkg cukor, egy kiskanál fahéj, 10 dkg vaj.

Először a tölteléket készítsük el. A cukrot egy edényben felhevítjük addig, amíg szép aranysárga karamellt kapunk, ebbe beleforgatjuk a reszelt almát és megszórjuk fahéjjal.

A réteslapokat négyesével párosítva egymásra rakjuk, megkenjük olvasztott vajjal, és ráhelyezzük a karamellás almát, majd a végeket behajtjuk és feltekerjük. A rudakat sütőpapírral bélelt tepsibe helyezzük, és tetejüket megkenjük olvasztott vajjal.

Szép aranybarnára sütjük, tálaláskor meghintjük porcukorral.

Jó sütés-főzést!

Szülésznőként Afrikában

(Folytatás az 5. oldalról)

Voltak gazdagabb családok, ahol az volt a mentalitás, hogy az elsőszülött kell legyen a legokosabb, aki elvégzi az iskolát. A fiúutódok „értékesebbek”, házat építenek nekik, a lányokkal nem foglalkoznak, mert ők úgyis elkerülnek majd a családtól.

– Milyenek a lakhatási körülmények, tényleg olyan mélyszegénységben élnek, ahogy azt a televíziók közvetítik?

– Helyenként lehet ugyan látni szép autókat, vagy van akinek laptopja, telefonja van, de többnyire írástudatlanok, és szegénységben élnek az emberek. Nem halnak éhen, de nem is esznek például napi három alkalommal. Furcsa is volt eleinte, hogy kis duci gyerekekkel találkoztam. A csecsemők, amíg kapják az anyatejet, nagyon jó húsban vannak. Amint ez kimarad, már jellemző rájuk a nagy has, illetve a csont és bőr testalkat. A gyerekek átlagban kétszer esznek egy nap. A szülők pénzt adnak, általában napi száz cefát, az iskoláknál van pár nő, aki meleg ételt főz, és ennyi pénzért lehet vásárolni rizset, spagettit, paradicsomszószt, főtt tojást, szóját.

A lakhatási körülmények kapcsán azt mondják, ha külföldre mész, a legjobb beilleszkedési mód, hogy élj úgy, ahogyan ők. Na mi nem ezt tettük, egy nagy házban laktunk, ahol három szoba volt, három mosdóval. Benin azért van jobb helyzetben, mint például Szomália, mert nagyon sok kút van. A kutakból nyert vizet isszák az emberek. A vizet potom áron árulják, így mindenki hozzájut. Sok ház agyagból van építve, a tetőzet pedig nádból készült. Általában egy parányi szobában lakik egy hat-hét fős család. Nincsenek ágyak, gyékények vannak leterítve, azokon alszanak. A ház előtt főznek és itt is árulnak.

Aki kissé jobb körülmények között él, annak már kétszobás háza van, a földön vagy gyékény, vagy matrac. Olyat is láttunk, hogy buszból kiszedett ülés volt a kanapé. Az állam néhány éve adott mindenkinek hálót szúnyogok ellen, az fel van szerelve a házakra.

– A benini kórházban töltött fél év alatt, gondolom, szembesültél pár emlékezetes esettel...

– Az első szülések simán mentek, aztán jöttek a koraszülések, elhalálozások. Itthon láttam szüléseket, de itt volt orvos, neonatológus, bába. A benini kórházban álltunk a nő körül, és tudtuk, hogy mindent mi kell csináljunk. Sokszor éjjel hívtak szüléshez.

Próbáltuk a szülésznőnek is megmutatni, amit mi itthon tanultunk, például, hogy koraszülöttek esetében használjon gyógyszert, ami a baba tüdejét segíti, és esélye lesz a túlélésre. Volt egy kedvenc anyukám. Ultrahang-vizsgálatot végeztünk nála, jól látszott a baba, rendben volt a szívverés, de a következő ellenőrzésnél feltűnt, hogy túl nagy a hasa. Rendellenességre gyanakodtunk, de végül egy későbbi vizsgálatnál derült ki, hogy ikreket vár. Egy profi orvos nem tévedett volna, kértük is az elnézést, de Beninben az volt a csodálatos, hogy semmiért nem hibáztattak. Féltünk is, mert itthon az ikerterhesség általában császármetszéssel végződik, és ehhez el kellett volna küldjük a fővárosba az anyukát, ő pedig ezt nem tudta volna megengedni magának. Végül természetes módon megszülettek az ikrek, az anyuka végig nyugodt volt, mi jobban féltünk. Azóta is kapok képeket a babákról, egyedül vele tartom a kapcsolatot.

– A szokatlanul nagy meleghez hogyan alkalmazkodott a szervezeted?

– Szerencsére könnyen. Nem is a negyvenfokos hőmérséklettel volt gond, hanem a magas páratartalommal. Kijöttünk a zuhany alól, és máris folyt rólunk a víz. A sok szúnyog az esős évszakra jellemző, számos maláriás esetet is láttunk, de voltak gyorstesztek, amivel ki lehetett mutatni és gyógyszer is van, amivel gyógyítják.

– Milyen a közbiztonság? Volt-e olyan helyzet, amikor veszélyben érezted magad?

– Igazából nem éreztem magam veszélyben. Mindig ott volt a vezetőnk, akihez bármikor fordulhattunk. Megismerkedtünk a helyi rendőrfőkapitánnyal, ez szintén jó pont volt nekünk. Közel voltunk a nigériai határhoz, ahol jellemző a terrorizmus. A rendőrfőkapitány mesélte, hogy a határtól alig 5 km-es körzetben már voltak vérengzések, lelőttek ártatlan embereket. Előfordult, hogy fegyveres kíséretet kaptunk, nagyon furcsa volt, hogy két nagydarab fekete ember fegyverrel a hátán állt mögöttem. Ugyanakkor érdekes, már-már vicces helyzetekben is volt részünk. Poligámia lévén, sokan odajöttek, és csak úgy nekem szegezték a kérdést, hogy leszel-e a feleségem. Nekem viccesnek tűnt, de ők egész komolyan gondolták, így sokszor kellemetlenül is éreztem magam, amiért kinevettem az illetőt. Ugyanakkor a helybéliek nagyon hittek a vudu vallásban, előfordult, hogy mentünk autóval, és beszóltak a sofőrünknek, aki a mentorunk is volt, hogy Úristen, nők vannak az autóban? Merthogy abban a községben nem szabad nők lépjenek az útra. Húsz percen keresztül le kellett húzódjunk, és sállal eltakarjuk magunkat.

Olyan is történt, hogy jöttünk éjjel haza, feltűnt, hogy nem volt senki az úton. Kiderült, hogy este héttől reggel hétig nem szabad az utcára lépni, mert a vudu szelleme kint van, és ha meglát, akkor meghalsz. Mi nevettünk rajta, de senki nem merészkedett az utcára, mindenhol zárt ajtók, villany leoltva.

– Összességében véve, pozitív élményekkel tértél haza. Vállalnál-e ismét önkéntes munkát Afrikában?

– Ha lehetőségem volna rá, biztos, hogy visszamennék, akár Beninbe is, akár máshová. Afrikában az egyszerűség fogott meg leginkább, az egyszerű, őszinte, mosolygó arcok, akik értékelték a munkánkat és tiszteltek bennünket. Jó érzés volt hat hónapig úgy élni, hogy ha jót teszel, meghajolnak előtted, tisztelnek. Szakmai tapasztalatra is szert tettem, de ugyanakkor bátorságra, magabiztosságra ösztönzött az, hogy nehéz helyzetekben azonnal reagálni kellett, megoldást találni, mert ezek az emberek tőlünk várták a segítséget. Mindemellett a gyerekektől rengeteg szeretetet, mosolyt, ölelést kaptunk. Annyira aranyosak voltak, ahogy jöttek, hogy vegyük föl őket. Eleinte féltek, de amikor megmutattuk, hogy van olyan, hogy ölelés, meg puszi, vagy adunk egy lufit, nagyon kezdték igényelni, tartották a kis kezüket, hogy vegyük ölbe őket. Ott nincs részük ilyen kedvességben. Nem mondom, hogy nem szeretik őket a szülők, de teljesen más a viszonyulásmód, nem ölelik, nem puszilják meg őket. Pár naposan már az anyuka hátára kerülnek, oda vannak felkötve, amíg dolgozik. Amint megszületik a második baba, ő kerül az anyuka hátára. A gyerek csak azért sír, ha éhes, hisztiző, követelőző gyereket nem láttam.

A Napkenyér és a barna pityókás kenyér az év legjobb péktermékei

A hét végén zajlott Délkelet–Európa legjelentősebb pékipari, cukrászati és vendéglátóipari kiállítása, a Gastro-Pan, amelynek ezúttal Nagyszeben adott otthont. Az ipari mennyiségben készült kenyér kategóriában az első a sepsiszentgyörgyi Diószegi pékség barna pityókás kenyere lett, míg a kézműves kenyerek versenyében a csíkszentmártoni Bocskor pékség Napkenyere került a dobogó legfelső fokára.

A kiállítás második napján, pénteken, március 24-én a legtehetségesebb romániai pékek neveztek be a pék kategória versenyszámaira, különleges kenyerekkel, péksüteményekkel és csodálatos, kenyértésztából készült művészi alkotásokkal érkeztek. A pékipar elismert szakembereiből és szakmai egyesületek vezetőiből álló zsűrinek nehéz dolga volt, hiszen az idén kivételesen jó termékek születtek. Az elmúlt esztendőhöz hasonlóan az Év Kenyere versenykategóriában két alkategóriát is díjaztak. Így a gyártási folyamat és a napi termelési mennyiség függvényében a kézműves és az ipari technológiával készült kenyér alkategóriákban is versenyezhettek. A szakmai zsűri díjazta mind a legjobb ipari, mind a kézműves úton előállított kenyereket. Előbbi kategóriában olyan ipari pékségeket képviselő versenyzők jelentkezhettek, akik naponta legalább 300 kg kenyeret állítanak elő, utóbbiban pedig olyan kézműves pékségek képviselői, akik naponta legtöbb 100 kg kenyeret állítanak elő

Fotó: Diószegi pékség

A legjobb ipari technológiával készült kenyér a Diószegi László által készített barna pityókás kenyér lett, míg a legjobb kézműves kenyérnek a Napkenyér fantázianevet viselő terméket választotta a szakmai zsűri. A Napkenyeret Bocskor István, a csíkszentmártoni Bocskor Pékség pékje készítette.

Az alkotás rozslisztet, kenyérlisztet, barnalisztet, teljes kiőrlésű tönkölylisztet, pirított rozslisztet, élesztőt, sót, napraforgómagot, tökmagot, szezámmagot, sárgarépát és vizet tartalmaz.

Művészi alkotás kenyértésztából

A pékversenyeken díjazták a legszebb, kenyértésztából készült díszmunkákat is. Az idei év tematikája az őszi falusi élet volt. A versenyszám győztes munkáját a sepsiszentgyörgyi Farkas Ferenc készítette. Az alkotás az őszi falusi szüretet és a betakarítást jelenítette meg.

A legízletesebb péksütemények reggelire

A lefinomabb reggelire szánt sós péksütemény a csíkszentmártoni Bocskor Rozália által készített pityókás pogácsa lett, amely finomlisztet, pityókát, élesztőt, tejfölt, vajat, tojást, sót, cukrot, tökmagot és mákot tartalmaz.

Fogászati és szájsebészeti konferencia

A Romániai Magyar Orvos- és Gógyszerészképzésért Egyesület április 4-5-én, kedden és szerdán fogászati és szájsebészeti témakörben továbbképző konferenciát szervez a marosvásárhelyi Deus Providebit Tanulmányi Házban. A fogászati és szájsebészeti előadásokon való részvétel ingyenes. A vendégelőadók a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara Klinikai Központjának Fogászati és Szájsebészeti Klinikájáról érkeznek: prof. dr. Olasz Lajos intézetigazgató-helyettes, egyetemi tanár (Arc-Állcsont és Szájsebészet Részleg), dr. Bán Ágnes egyetemi adjunktus, tanszékvezető (Parodontológiai Részleg), és dr. Herényi Gejza klinikai főorvos (Fogszabályozás Részleg). A konferencia idején a következő előadásokat hallgathatják meg az érdeklődők: kedden, 18-21 óra között dr. Bán Ágnes – Gyógyszerszedéshez társuló gingiva hyperplasiák és kezelésük. Furkátióérintett fogak kezelési stratégiája. Szerdán 15-18 óra között prof. dr. Olasz Lajos – Biszfoszfonátok jelentősége a szájsebészeti és fogászati gyakorlatban. Fertőzések a maxillo-facialis régióban. Fejlődési rendellenességek. Ugyancsak szerdán 18-21 óra között dr. Herényi Gejza Állcsont-orthopedia című előadására kerül sor. Részletekért dr. Ádám Valérián hívható a 0742-152-767-es telefonszámon.

200 éve született nagy költőnk, Arany János egy szellemes négysoros versét idézzük.

AZ IDÉZET ELSŐ KÉT SORA — BECÉZETT KATALIN — A KAKAS ÉS... (FABULA) — BECÉZETT MAGDA / SKÁLA-HANG — SZEMCSÉS ANYAG — ANNYI MINT (RÖV.) / CIN — MEXIKÓI CSÍPŐS FŰSZER (FONET.) — SZIGETEL — ...MONTEZ (TÁN-COSNÓ) — KRÉTAI HEGY — JUTTAT / A NÁTRIUM VEGYJELE — GALL LOVAS ISTENNŐ — DOBRU-DZSAI TÓ A TENGER MELLETT — EURÓPAI ÁLLAM (RÖV.) — EURÓPAI ÚRHIVATAL — AMELY TÁRGY

A — H

FR. ÍRÓ (LOUIS) / LAT. KÖLTŐ (VI. SZ.) — NÁTRIUM-KARBONÁT (NÉP.) / RÓMAI 6 — MÁTÉ -... (J.S. BACH MŰVE) / FELTÉVE

AZ IDÉZET BEFEJE-ZÉSE — H — PORTUGÁL SZIGET — LAMARTINE KÖLTEMÉ-NYE / LATIN ÉS — DOKTOR (RÖV.) / IDEGEN MŰVÉSZET — ...ODORATA (IBOLYA) / D-AM.FÜVES PUSZTA — IDE SZÁL-LÍTJA / ALBÁN VÁROS — LITER (RÖV.) / RIADÓ

AZ ÚJVILÁG LAKÓJA — CSOKONAI MÚZSÁJA / SZÉT-GALLYAZÓ — REJTŐ J. CIVIL HŐSE / FARKAS-VEZÉR — PÁRATLAN ALMA! / ...DELON (FILMSZTÁR)

...MORGANA (DÉLIBÁB) / FÖLDI FELHŐ — ARRAFELE! / RAGADOZÓ HAL — HAMIS / ANEKDOTA — SZAMÁR-HANG / DÖNT A SZÉLEIN! — ...CAPONE (GENGSZTER) / OLASZ SZERELEM — PACINO (SZÍNÉSZ) / TÉLI SPORT — ARAB FÉR-FINÉV / ANTE MERI-DIEM

NÖVÉNY RÉSZE / AZ ÖSSZE-ADÁS SZAVA — NEM ISMER BE / MUNKA V. TÁRGY — HELYSÉG POLGÁRA / MUNKA UTÁ-NI ISKOLÁS — DISZNÓFI / MEZ

ÖNKÉNT ELHAGYJA AZ ÁLLÁ-SÁT — OL. KÖLTŐ (ALIGHIERI) / BOGLYA — KANÁLLAL VESZ / MAJA ROM-VÁROS — A VÖRÖS BOLYGÓ / VIZENYŐ

VADÁLLAT (NÉMET) — ELŐIDÉZŐ / AZ ARGON VEGYJELE — HOSSZÚ NŐI SÁL / KUTRICA — FÉL RÖNK! / VÉGTELEN VÉG! — LÁM / SZINTÉN

CGS ENER-GIAEGYSÉG — J. WAYNE FILMJE / BECÉZETT PÁL — ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT / TÚLZÓAN SZERET — BULGÁRIAI VÁROS / BECÉZETT BORJÚ — KILO (RÖV.) / TÁMLÁS HEVERŐ

FRANCIA RT. / NÉVELŐ — NEM VERS, HANEM... / NŐI NÉV (AUG. 6.) — BECÉZETT ILONA / NŐI NÉV (JAN. 11.) — SZÍNÉSZNŐ (ITALA) / KARMESTER (ALBERTO) — FÉLKÉSZ! / FELFELÉ NAGY

A BÁRIUM VEGYJELE / MOSTANIG — GÉSA! / DÍSZES — AZONBAN / NOBEL-D. VEGYÉSZ (GYÖRGY) — SAV-CSEPPEK! / NÉLKÜL (LATIN) — IPSO (VELE-JÁRÓ) / TALJÁN — OMSZK KIS FOLYÓJA / VÖRÖMARTY-EPOSZ — ROSSZ (FRANCIA) / A MÉLYBE

NÉMET FESTŐ — IGAZOLAT-LAN HIÁNY-ZÁS / LE — FEDERICO GARCIA... / MEGTEENDŐ ÚTSZAKASZ — ÁLLÍTANAK RÓLA / RENDBEN! (USA ERED.)

BECÉZETT MÁRIA — HAZUDIK / A 10. LOGA-RITMUS JELE — ÍRÁSBAN ECSETELŐ / ALÁ — SPANYOL ÉPÍTÉSZ (ENRIQUE) / TALÁL!

... REMÉLSZ? (SLÁGER) — BIZTOSÍTJA SZÜKSÉG-LETEIT / EGYES! — A LAKÁ-SODON / RÓMAI 50 — ŐSZI HÓ-NAP (RÖV.) / A METRÓ JELE — TAPÉTA-RÉSZLET! / JEMENI AU-TÓJEL

L.N.J. — A — SZ

Március 23-i rejtvényünk megfejtése: *Akinek szenvedélyei vannak, nem unatkozhat, nélkülük azonban ostoba az ember.*

Vb-selejtezők: Brazília az első kijutó, Messit négy fordulóra eltiltották

A paraguayiak elleni hazai győzelmével a brazil válogatott elsőként kijutott a 2018-as oroszországi labdarúgó-világbajnokságra. A brazilok Sao Paulóban 3-0-ra verték a paraguayiakat, ezzel sorozatban nyolcadik győzelmüket aratták a vb-selejtezőben, amire korábban nem volt példa. Vb-részvételük azzal vált biztossá, hogy Uruguay kikapott Peruban. Brazília amúgy éppen az Uruguay ellen Montevideóban, 60 ezer néző előtt rendezett összecsapáson adta meg az alaphangot a sikerhez, hiszen nem várt különbséggel – 4-1-re – diadalmaskodott. A találkozó remekül indult a vendéglátók számára, ugyanis Edinson Cavani már a 9. percben megszerezte a vezetést az uruguayiak javára. A folytatásban azonban már csak a brazilok voltak eredményesek, akiknél Paulinho mesterhármast ért el, a negyedik gólt pedig Neymar lőtte.

Neymar (középen, fejpánttal) és társai zsinórban nyolcadik győzelmüket aratták a vb-selejtezőben, amire korábban nem volt példa. Fotó: AP

A 13. játéknap másik nyertese Argentína volt, amely Lionel Messi 11-esével aratott nagyon fontos győzelmet Chile ellen. Az ötszörös aranylabdás argentin klasszis számára azonban rosszul végződött a találkozó, miután szidalmazta az egyik partjelzőt, majd azt követően nem volt hajlandó kezet fogni vele. Bár a találkozót vezető brazil bíró jegyzőkönyvébe nem került be az eset, a FIFA vizsgálatot indított a győztes gólt büntetőből megszerző Messi ellen, és négy nemzetközi mérkőzésre eltiltotta, illetve 10 ezer svájci frank büntetés kifizetésére kötelezte. Az argentin szövetség jelezte, hogy fellebbez, a történtek ugyanakkor nyomot hagytak a csapaton, amely nagyon nem várt vereséget szenvedett a kullogó közé tartozó Bolívia otthonában.

A dél-amerikai zónából négy csapat közvetlenül szerez jogot a világbajnoki részvételre, az ötödik helyezett pedig pótselejtezőt játszik az óceániai régió legjobbjával.

Eredményjelző

Dél-amerikai labdarúgó-vb-selejtezők:

*** *13. forduló:* Uruguay – Brazília 1-4 (1-1), Paraguay – Ecuador 2-1 (1-0), Venezuela – Peru 2-2 (2-0), Argentína – Chile 1-0 (1-0), Kolumbia – Bolívia 1-0 (0-0);**

*** *14. forduló:* Brazília – Paraguay 3-0 (1-0), Bolívia – Argentína 2-0 (1-0), Ecuador – Kolumbia 0-2 (0-2), Chile – Venezuela 3-1 (3-0), Peru – Uruguay 2-1 (1-1).**

***Az állás:* 1. Brazília 33 pont, 2. Kolumbia 24, 3. Uruguay 23 (26-17), 4. Chile 23 (24-19), 5. Argentína 22, 6. Ecuador 20, 7. Peru 18 (22-23), 8. Paraguay 18 (13-21), 9. Bolívia 10, 10. Venezuela 6**

A Barca kiáll az eltiltott Messi mellett

Az FC Barcelonát „meglepte” és „felháborította”, hogy Lionel Messit négy válogatott mérkőzésről eltiltotta a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA). A katalán klub „igazságtalannak” és „teljes mértékben aránytalannak” tartja a FIFA fegyelmi testületének döntését. „A Barcelona támogatásáról biztosítja Lionel Messit, akinek a viselkedése a pályán és azon kívül is példamutató” – üzente az egyesület.

Kirúgták a holland kapitányt, külföldi utód is jöhet

Danny Blind irányításával a holland válogatott kilenc tétmérkőzéséből ötöt elveszített, és csak negyedik a világbajnoki selejtezőcsoportjában. Fotó: AP

Menesztették posztjáról Danny Blindet, a holland labdarúgó-válogatott szövetségi kapitányát. Az 55 éves szakembernek vasárnap köszönték meg a munkáját, egy nappal azután, hogy csapata világbajnoki selejtezőn 2-0-ra kikapott Bulgáriában.

Blind irányításával a holland válogatott kilenc tétmérkőzéséből ötöt elveszített. A szombati találkozót követően elsősorban azért kapott bírálatot, mert kezdőként szavazott bizalmat a védelem tengelyében a mindössze 17 éves Matthijs de Ligtnek, aki csupán 13 mérkőzést játszott az Ajax felnőttcsapatában, s végül mindkét bolgár gólban benne volt.

Hollandia öt fordulót követően csak a negyedik helyen áll az A csoportban, hátránya hat pont az éllovas franciákkal, és három a második svédekkel szemben.

A Holland Labdarúgó Szövetség (KNVB) tudatta: kiemelt szerepet szán Louis van Gaalnak abban, hogy segítsen megtalálni az utódot a válogatott kispadjára. Jean Paul Decossaux, a szervezet technikai igazgatója elmondta, a listára bárki felkerülhet, aki „előre tudja vinni a holland futballt”, akár külföldi szakember is. (Legutóbb 1978-ban ült nem holland származású kapitány az Oranje kispadján, akkor a legendás osztrák Ernst Happel irányította az együttest.) Hozzátette, a jelöltek között ott kellene lennie az Everton vezetőedzőjének, Ronald Koemannak, a korábbi kiváló védő azonban már többször is kijelentette, hogy jelenleg „nem elérhető”.

A helyi sajtóban még Frank De Boer és Ruud Gullit neve bukkant fel, míg Georginio Wijnaldum, a Liverpool középpályása van Gaal visszatérése mellett kardoskodott. „Nagyszerű munkát végzett a válogatottnál, ő tudja, hogyan kell belefogni fiatal játékosokból álló csapat építésébe” – nyilatkozott a Telegraafnak.

A 65 éves van Gaal a 2014-es brazíliai világbajnokságon bronzérmet nyert a holland válogatottal, majd a Manchester Unitedhez szerződött, később pedig visszavonult.

Az Oranje azóta mélyrepülésben van, nem jutott ki a tavalyi Európa-bajnokságra sem.

A videóbíró is játszott a francia–spanyolon

A spanyol Gerard Deulofeu gólt szerzett, egy másikat pedig előkészített a francia labdarúgó-válogatott elleni, keddi, párizsi felkészülési mérkőzésen, de a rivaldafény nemcsak rá, hanem a videóbíróra is irányult, a találkozón alkalmazott rendszer ugyanis több esetben is az eredeti döntés megváltoztatására kényszerítette a vezetőbírót. A vendégek David Silva büntetőből lőtt találatával kerültek előnybe a 68. percben, a 11-es előtt Deulofeu-t vágta fel a hazaiak védője, Laurent Koscielny. A jelenleg kölcsönben az AC Milanban játszó Deulofeu kilenc perccel később – Silva beadása után – maga talált a kapuba, ünneplését azonban rövid időre félbeszakította az asszisztens, aki lest jelzett. A meccs német bírója, Felix Zwayer a technikát hívta segítségül, a visszajátszás pedig megmutatta, hogy a gólt nem előzte meg lesállás, így az érvényes. A videóbíró már az összecsapás korábbi szakaszában is kulcsszerepet kapott, a francia Antoine Griezmann fejesgólja után ugyanis kiderült, hogy a labdát hozzá eljuttató csapattársa, Layvin Kurzawa lesen volt a labda elrúgásának pillanatában.

A videóbíró-rendszer tesztelés alatt áll, ez volt az első alkalom, hogy Franciaországban nemzetközi mérkőzésen bevetették.

Eredményjelző

***Labdarúgó-válogatott felkészülési mérkőzések:* Ausztria – Finnország 1-1 (0-0), Hollandia – Olaszország 1-2 (1-2), Írország – Izland 0-1 (0-1), Portugália – Svédország 2-3 (2-0), Franciaország – Spanyolország 0-2 (0-0), Oroszország – Belgium 3-3 (1-3), Grúzia – Lettország 5-0 (2-0), Albánia – Bosznia-Hercegovina 1-2 (0-2), Észtország – Horvátország 3-0 (1-0), Macedónia – Fehéroroszország 3-0 (1-0).**

Megyei labdarúgó-bajnoki eredmények

* *5. liga, Déli csoport, 12. forduló:* Maroskece – Marosludas II 7-2, Radnót II – Vámosgálfalva 3-3, Magyarsáros – Küküllődombó 0-2, Mezőtóhát – Mezőceked 1-0, Mezőzáh – Marosugra 1-0. *Az állás:* 1. Mezőceked 23 pont, 2. Vámosgálfalva 20, 3. Marosugra 19, 4. Mezőtóhát 18, 5. Marosludas II 16, 6. Küküllődombó 15, 7. Radnót II 15, 8. Magyarsáros 15, 9. Maroskece 9, 10. Mezőzáh 6, 11. Dicsőszentmártoni Viitorul 1.

* *6. liga, I. csoport, 14. forduló:* Székelysárd – Jedd 0-3 (játék nélkül), Egrestő – Küküllőszéplak 0-3, Csíkfalva – Kibéd 6-0, Székelybere – Koronka 1-1, Nyárádgálfalva – Somosd 2-5; *15. forduló:* Jedd – Egrestő 3-2, Küküllőszéplak – Csíkfalva 0-5, Kibéd – Nyárádgálfalva 0-0, Koronka – Székelysárd 3-0 (játék nélkül), Somosd – Székelybere 5-2. *Az állás:* 1. Somosd 43 pont, 2. Jedd 35, 3. Csíkfalva 28 (46-27), 4. Nyárádgálfalva 28 (48-34), 5. Koronka 23, 6. Küküllőszéplak 22, 7. Székelybere 15, 8. Székelysárd 11, 9. Kibéd 7, 10. Egrestő 6.

* *6. liga, II. csoport, 11. forduló:* Galambod – Mezőfele 3-0 (játék nélkül), Szabéd – Uzdiszentpéter 1-1, Harró – Mezőpanit 0-3 (játék nélkül, a harcóiak nem voltak sportorvosnál). *Az állás:* 1. Harró 25 pont, 2. Uzdiszentpéter 24, 3. Mezőpanit 21, 4. Szabéd 10, 5. Mezőfele 7, 6. Galambod 5.

Kosárlabda-mérkőzés a színházi világnap alkalmából

Rendhagyó módon kosárlabdamérkőzést (is) szervezett a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház a színházi világnap alkalmából meghirdetett rendezvénysorozata részeként. A ligeti sportcsarnok parkettjén vegyes csapatok mérték össze erejüket, amelyekben színészek, a Maros Kosárlabdaklub férfi és a Sirius Kosárlabdaklub női játékosai, valamint újságírók egyaránt helyet kaptak.

A közönség számára is szórakoztató találkozó végén a felek kiegyeztek a barátságos döntetlenben (62:62).

Fotó: Nagy Tibor

Rummeniggének nem tetszik a 48 csapatos vb

Karl-Heinz Rummenigge szerint meggondolatlan volt a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) döntése arról, hogy 2026-ban már 48 csapat vehet részt a világbajnokságon, az általa képviselt európai klubokat tömörítő szervezet (ECA) pedig lépéseket tervez.

„Ennek a döntésnek a meghozatala elfogadhatatlan a mi szempontunkból. A játékosainkat, a dolgozóinkat használják a világbajnokságra, jogunk van arra, hogy megfelelő megoldást találjunk” – nyilatkozta a korábbi kiváló német futballista, majd azzal érvelt, hogy a FIFA mindenféle előzetes egyeztetés nélkül szavazott a létszámemelésről.

Hozzátette, a döntés után a FIFA-nak és az UEFA-nak is csökkentenie kellene a nemzetközi mérkőzések számát, hiszen elérkeztek arra a pontra, hogy a futballisták túl sok találkozót játszanak.

A 48 csapatos világbajnokság ugyan nem fog tovább tartani, mint a korábbiak, emiatt azonban jóval több játékost kénytelenek majd elengedni a klubok, amelyek már eddig is aggodalmuknak adtak hangot, mivel féltik a sok válogatott mérkőzéstől futballistáikat.

A nemzetközi szövetség tanácsa január 10-én határozott úgy egyhangúlag, hogy kilenc év múlva már 48 csapat alkotja majd a vb mezőnyét, s ezek az első szakaszban 16 hármas csoportban küzdenek meg egymással.

A világbajnokságokat 1998 óta 32 csapat részvételével rendezik.

Nem jutott ki az Eb-re a magyar U19-es labdarúgó-válogatott

A selejtezőtorna utolsó, hétfői fordulójában ugyan győzött az U19-es magyar labdarúgó-válogatott, ennek ellenére nem jutott ki az Európa-bajnokságra. A magyarok csak úgy nyerhették volna meg a négycsapatos tornát, ha sikerük mellett a házigazda csehek kikapnak az osztrák együttestől. A hazaiak 3-0-ra nyertek, így százszázalékos teljesítménnyel jutottak ki csoportgyőztesként a legjobb nyolc együttest felvonultató kontinenstornára, míg Michael Boris szövetségi edző skótokat 2-1-re verő gárdája másodikként zárt. A magyarok a nyitófordulóban 2-1-re kikaptak a csehektől, majd később az osztrákok 3-1-es legyőzésével javítottak.

Haller József-emlékkiállítás

Búcsú a fehértől

Születésnapi tárlatként indult, emlékkiállítássá változott. A méltán nagy hírnévnek és szeretetnek örvendő képzőművész, Haller József születésnapjára készült a család és a kiállításnak otthont adó Bernády Ház, de a művész egészségi állapota leromlott, ezért úgy döntöttek, várnak még. Sajnos, Haller József nem épült fel, így a tárlat – amelyre oly nagyon készült – emlékkiállítássá változott.

Kaáli Nagy Botond

A múlt héten megnyitott kiállításon *Nagy Miklós Kund* üdvözölte a megjelenteket. – Haller József nagyon sok műfajban alkotott, életműve folyamatosan gazdagodott. Ezt a hat évtizedes munkásságot fogja át ez a tárlat. Akik jó ismerői, tudják, hogy szobrászként indult, később grafikus lett, de készített pasztelleket, bábokat is. A külső terem az első időszakot mutatja be, négy szobrát is láthatjuk – az egyik egy önarckép, amely az induló művész tehetségét, munkásságát, emberismeretét, önismeretét tükrözi.

Sokat dolgozott, szeretett dolgozni, a grafika kiválósága, a pasztellek nagy mestere. A képek címei ezúttal elmaradtak: még több lehetőséget kívántunk nyújtani a közönségnek, hogy mindenki, aki megáll egy-egy kép előtt, a saját fantáziáját is dolgoztassa. Grafikái megismételhetetlenek. Könnyedség, finomság, izgalom, feszültség jellemzi őket. Azt mesélte egy interjú folyamán, hogy ő csupán egy képzőművész, aki rajzol. Nagyon frappánsan tudta elmesélni azt az izgalmat, amit egy rajzolás vált ki belőle. Az első vonallal elindult minden. Amikor azt meghúzta, kezének reszketése elmúlt. Képei a fekete-fehér csodálatos találkozásai, ahol a nagy fehér tér is úgy tud mesélni, mint a feketével behálózott részek. A világa emberi világ volt, a humánum ihlette. Költő is volt a maga módján, olyan illusztrátor, aki konzseniálisan tudott alkotni a legjobb költői metaforával is. Több költő kötetét illusztrálta, Kovács András Ferenc, Kányádi Sándor, Egyed Emese, Markó Béla, Nagy Attila könyveit díszítik alkotásai. A bábkészítés olyan része a művészetének, amiről nem beszéltünk eleget. A marosvásárhelyi bábszínházban Antal Pál és Haller József csapata megismételhetetlenül alkotta a maga nagyszerű dolgait. A legnagyobb mélységekben és legnagyobb magasságokban alkotott. Azok közé tartozott, akik az embert a maga sokféleségében ismerték. Olyan főhajtás az asszonyok, anyák előtt, mint amit ő a munkáival meg tudott valósítani, nagyon kevesek kiváltsága. A kiállítás a gazdag életműből nem tárja fel az olajképeket, sem többezres olajgrafikáit, amelyek szétszóródtak a világban. A család mindent elkövetett, hogy ez a tárlat létrejöjjön, és remélem, hogy továbbra is csodálatosan gondozzák ezt a hagyatékot.

– Mostanában először veszek részt tárlatnyitón úgy, hogy mondok is valamit – tette hozzá *Markó Béla.* – Miért tartottam ezt olyan fontosnak? Mert adósságunk van Erdélyben a saját képzőművészeinkkel szemben, mert az erdélyi magyar képzőművészet legalább olyan súllyal kellene bírjon a kultúránkban, mint amennyire a szépirodalmat számontartjuk. Adósságunk van a saját vásárhelyi képzőművészeti múltunkkal, értékeinkkel szemben is. Ma Haller Józsefre emlékezünk, aki nemrég tűnt el közülünk, mégis itt van még. Látnunk kell ezt a nagyszerű kiállítást. Mennyire gazdag, fontos, érett anyag ez! Nekem Haller Józseffel szemben személy szerint van adósságom, mert az az alázat, amellyel illusztrációkat készített a KAF, az Egyed Emese, a Nagy Attila és az én verseimhez, mindannyiunkat kötelez. Hogyan lehetséges, hogy valaki szobrásznak indul, majd grafikus lesz? Gyanítom, azért, mert Haller József végtelenül tisztelte a másik embert és az anyagot. Mintha azt nem is akarta volna bántani, tollal, vésővel megsebezni, hanem tükörképként használta. Adósságom lerovásaként felolvasnám a szomorú veszteség által kikényszerített, Vonalak (In memoriam Haller József) című versemet.

Az esemény zárásaként, a család nevében *Haller István* mesélt az édesapjáról, és elárulta: Haller József mindig nagy izgalommal készült a tárlatnyitókra, a családban ünnepnek számított egy-egy kiállítás. E legutóbbin immár nem lehetett jelen, a család azonban gondozni fogja hagyatékát.

Fotó: Bálint Zsigmond

Épül a besenyői út fölötti híd

(Folytatás az 1. oldalról)

Hírforrások szerint az autópálya Marosvásárhely–Aranyosgyéres közötti nyomvonalán csak a Marosvásárhely–Marosugra között rész rendelkezik környezetvédelmi engedéllyel, Marosugrától Aranyosgyéresig még nem bocsátották ki ezeket, sem a pálya Radnót–Maroskece közötti 17,9 kilométeres szakaszára, amelyet az Astaldi – Max Boegl Romania Kft. – Astalrom Rt. – Consitrans Kft. társulás építene, sem a Kecétől Lónyáig tartó 15,6 kilométeres szakaszra, amelyet a Straco Grup Kft. & Specialist Consulting Kft. &Total Road Kft. társulás kivitelezne.

Egyelőre az is biztató, hogy legalább ezen a szakaszon dolgoznak, s abban reménykedünk, hogy a felelős politikusok jobb belátásra térnek, s döntéseikkel előmozdítják az autópálya építését, amit már évek óta ígérnek.

Megjelent az Erdélyi Gyopár idei 2. száma

A nyitott szemmel járó embereknek kínál újabb bőséges olvasnivalót az Erdélyi Kárpát-Egyesület kéthavi kiadványa, az Erdélyi Gyopár legfrissebb száma. Bakancs, ló, netán lóerő címmel szól az olvasókhoz az EKE-elnök, arra buzdítva őket, hogy természetjáráskor ne tévesszék szem elől a környezetvédelmet.

Erdély legnagyobb turistaszervezetének szerteágazó a tevékenysége, ebből kaphat ízelítőt az olvasó az osztályok híreiből, a rendezvényeikről szóló tudósításokból. A volt mellett a lesz is helyet kap, a XXVI. EKE-vándortábort szervezik javában a háromszékiek, és a Rétyi Nyír környékét mutatják be csalogatóként. Ebben a lapszámban a honismereti túraismertetőkre összpontosítanak, hiszen az EKE a természetjárás és a környezetvédelem mellett az ember által alkotott értékekre is nagy figyelmet fordít.

Hegyi magasságok – lelki mélységek – ezt a címet viseli a gyergyószentmiklósi Csibi Márti írása, aki Fülöp Lászlóval átrepülte az óceánt, hogy a nagy vízen túli hegyeket is bejárhassa. Dobos Annamária az Alpokban csavargott, erről írt élménybeszámolót.

Ám a hegy nem játék, juttatja eszünkbe Tőke Dénes a természetjárás, a magashegyi túrák, az alpinizmus veszélyeiről szóló írásában. Olyan gondolatokat oszt meg, amelyeket az iskolában kellene tanítani, és utána terepgyakorlatot is tartani minden kiskorú számára, hogy megismerjék a környéket, ahová születtek. Ennek az ismeretnek a megszerzésében segítenek a Hazajárók, kamerájukat Erdély szépségeire irányítva. Kedvcsináló sorozatukban most téli kalandjaikról mesélnek a Gyimestől a Hargitáig.

A tavasz a gombászókedvet is felserkenti. A mérgező gombák ismertetőjét olvashatják a lapban, de megismerkedhetnek a bodoki Szemvízzel is, tippeket kaphatnak a csillagnézéshez, illetve Bartók Attila rávilágít a Csalhó Nemzeti Park értékes, ritka növényeire.

Ha kíváncsi arra, hogyan történtek régen, számítógép nélkül a meteorológiai mérések, vagy milyen volt egykor az a turistafogadás, ahol a vendég az utolsó volt, szintén az Erdélyi Gyopár folyóiratot érdemes keresnie. Érdeklődjön az Erdélyi Kárpát-Egyesület osztályainál vagy a gyopar@eke.ma e-mail-címen!

Erdélyi Tudományos Diákköri Konferencia

Várják az egyetemen kívüli érdeklődőket is

Március 31-én és április 1-jén a Sapientia EMTE marosvásárhelyi campusában szervezik meg az Erdélyi Tudományos Diákköri Konferencia agrártudományi szekciójának és XVI. Marosvásárhelyi Kari Tudományos Diákköri Konferenciájának üléseit, amely nemcsak diákoknak és tanároknak szól, hanem a témakörök iránt érdeklődők számára is nyitott.

Vajda György

Dr. Bálint János egyetemi adjunktus, az agrártudományi ETDK koordinátora lapunknak elmondta: a marosvásárhelyi karon 2003-tól szerveznek rendszeresen tudományos diákköri konferenciákat. A kertészeti részleg 2005-től jelentkezett a diákok dolgozatainak bemutatásával. Ezzel párhuzamosan szervezik az erdélyi TDK-t, amelyen keresztül a dolgozatokkal be lehet nevezni a magyarországi országos tudományos diákköri konferenciákra. Agrárviszonylatban 2000-ben Nagyváradon szervezték az első agrártudományi és környezetvédelmi tanácskozást. Nyolc évvel később elmaradt az ilyen jellegű rendezvény szervezése, majd 2014-ben a marosvásárhelyi, kolozsvári és a csíkszeredai kar közösen szervezte meg először az ETDK-t. Ennek a házigazdája 2014-ben és 2015-ben Marosvásárhely volt, 2016-ban Csíkszereda, míg az idén ismét Marosvásárhelyen szervezik.

Már 2014-től az agrárszektor minden ágában hirdettek lehetőséget, így agrárgazdaságtani, agrárinformatikai, műszaki, állategészségügyi, állattenyésztési, élelmiszeripari, erdészeti, faipari, kertészeti, környezetbiotechnológiai, genetikai, növényvédelmi, növénytermesztési, tájépítészeti, természetvédelmi témákban lehetett tudományos igényű dolgozatokkal benevezni. Évente 10–15 dolgozat jutott el az ETDK plénuma elé. Igaz, feltétel volt, hogy csak akkor tartanak szekciótanácskozást, ha legalább öt dolgozat készül azon a szakterületen. 2014-ben inkább élelmiszer-tudományi és kertészeti tematikájúak születtek, az idén az agrártudományi, tájépítészeti, élelmiszer-tudományi, környezetvédelmi, növényvédelmi tagozatot egybevéve hat dolgozatot mutatnak be.

Kérdésünkre dr. Bálint János kifejtette: annak ellenére, hogy tudományos dolgozatokról van szó, leginkább az agrárszekcióban nagyon gyakorlatias témákat dolgoznak fel, a kutatások eredményei bármely gazdaságban is alkalmazhatóak, ezért ezek a konferenciák nyitottak. Nemcsak diákoknak és tanároknak szólnak, hanem bárkit szívesen látnak. Általában a mezőgazdaságban felmerülő aktuális problémákra, kihívásokra keresnek választ a diákok, s bár kötelező az akadémiai szaknyelv, a diákok közérthetően, követhetően közlik és mutatják be a dolgozatokat, mivel az előadásra is külön pontozást kapnak. Akik viszont lemaradnak az előadásokról, azoknak bármikor elérhetővé teszik a dolgozatokat, vagy akár utólag felvehetik a kapcsolatot akár a diákkal, akár a dolgozatvezető tanárral. Megkeresésre a marosvásárhelyi kertészeti és tájépítészeti kar tanárai, de akár a diákok is konkrét tanácsadással is szolgálnak. A tanár szerint szívesen vennék, ha a gazdák is bekapcsolódnának az egyetemi munkába, hiszen adott esetben új ötleteket, irányt is mutathatnak arról, hogy hol és mit érdemes kutatni, mi az, ami a gyakorlatban is felhasználható a gazdálkodásban. S ez akár a mesterképzős vagy a doktori dolgozatokat készítő diákok számára is fogódzót jelenthet.

Fotó: Vajda György

Az ülésszakot 9.30-kor nyitja meg dr. Dávid László, a Sapientia EMTE rektora, majd dr. Kiss József egyetemi tanár, a Szent István Egyetem Növényvédelmi Intézetének igazgatója Innovatív növényvédelem: a szubcelluláris szinttől a tájléptékig címmel tart előadást, majd dr. Gergely Attila Levente adjunktus, a Marosvásárhelyi Kar Gépészmérnöki Tanszékének oktatója a polimer anyagokat mutatja be röviden. Ezután a diákok a szakosztályokban mutatják be növényvédelmi és tájépítészeti témájú dolgozataikat.

Az agrártudományi szekción kívül lesz még nyelvtudományi, egészségmagatartási, gépészmérnöki, hardverfejlesztés és beágyazott rendszerekről szóló, informatika és szoftverfejlesztő, valamint kommunikáció és közkapcsolat témájú szekció is. Az érdeklődők a teljes programot az alábbi elérhetőségeken találják meg: http://www.ms.sapientia.ro/hu/hirek/agrartudomanyi-etdk-2017 , illetve http://www.ms.sapientia.ro/hu/hirek/xvi-kari-tdk-2017.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
  - információ - 118-932
  - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
  - gyermekeknek - 0265/210-177
- Optika-Optofarm - 0265/212-304
  - 0265/312 436
  - 0265/250-120
  - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed - 0265/250-344
  járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
  - 0729-024-380
  Labor - 0751-114-307
  e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Lézerakupunktúra - 0722-885-851
- Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0265/263-021
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS–RCS - 0365/400-401
  - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929
  - vidék - 0265/269-667
- Delgaz Grid - 0265/200-928
  - 0800/800 928
- Aquaserv:
  - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
  - közönségszolgálat - 0265/208-888
  - központ - 0265/208-800
  - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Távolsági buszállomás - 0265/237-774
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
  - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
  koporsók, kellékek, - 0745-606-215
  koszorúk - 0745-606-269
  és halottszállítás - 0745-609-830
- Melinda temetkezés a róm. katolikus temető területén , teljes körű szolgáltatás - 0740-263-907
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
  - 0265/262-907
- Thomas Hux sofőriskola - 0741235-239,
  - 0365/882-842
- Üveg-tükör szerelése, házhoz szállítás - 0265/248-430

Utazási irodák

- MAORI turisztikai iroda - 0365/440-528
  www.maori.ro e-mail: info@maori.ro
- Transervice - 0265/216-242
- World Travel Shop turisztikai iroda - 0265/216-768
  - 0265/269-900
- Bálint-Trans 9–17 ó. - 0745-611-999
  - 0265/255-092
- Intertours Royal GTS - 0265/264-011
  - 0265/269-308
  0731-898-989
  Hu 0036-306-053-753
- Family Holiday - 0365/449-833,
  - 0749-922-887
- Thomas Hux utazási iroda - 0365/882-842
  - 0772-068-684

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A ROHID CONSTRUCT KFT. alkalmaz ÁCS, KŐMŰVES, ÁCSSEGÉD munkásokat hosszú távra. Komplett brigádok is érdekelnek. Tel. 0773-391-682. (59947)

FOGTECHNIKUST alkalmazunk. Tel. 0740-066-544. (18701-I)

MAGYARORSZÁGRA keresünk dolgozni akaró, megbízható hölgyeket és urakat hosszú távra, könnyebb és nehezebb BETANÍTOTT MUNKÁRA (műanyag és fém alkatrészek gyártása, összeszerelése). Amit elvárunk: betöltött 18. életév, minimum 8 osztály, a magyar nyelv nagyon jó ismerete szóban és írásban is. Amit kínálunk: versenyképes fizetés, egyéni teljesítménybónusz, ingyenes kiutaztatás Magyarországra, ingyenes szállás 2-3 ágyas szobákban és ingyenes munkába járás autóbusszal. Érdeklődni a 0755-067-687, 0742-010-263-as telefonszámon. (59584)

AUTÓBUSZVEZETŐKET keresünk Nyugat-Magyarország területére. Kiemelt bérezés, egyéni bónuszrendszer, ingyenes szállás és utazás! Kezdők jelentkezését is várjuk, betanítással! A magyar nyelv ismerete kötelező! Érdeklődni, jelentkezni a 0741-014-380-as telefonszámon vagy a www.soforallas.eu címen. (59584)

A TIMKO PÉKSÉG ELADÓLÁNYOKAT alkalmaz. Az önéletrajzokat a Bodoni utca 83. szám alatt lehet benyújtani. Fizetés 1400-1800 lej között + étkezési jegyek. (18736-I)

MAGÁNCÉG fiatal, jól képzett FINOMMECHANIKUST vagy érettségivel rendelkező, jó kézügyességű FÉRFIMUNKAERŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet 8–16 óra között: 0265/211-127. (sz-I.)

TAPASZTALATTAL rendelkező AUTÓSZERELŐT keresünk marosvásárhelyi SZERVIZBE. Tel. 0744-164-340. (-)

ALKALMAZUNK SZAKÁCSOT, SEGÉDSZAKÁCSOT, MOSOGATÓT. Tel. 0758-674-329. (18754-I)

A marosvásárhelyi TRANSILVANIA REPÜLŐTÉR versenyvizsgát hirdet egy JOGI TANÁCSADÓI állás betöltésére. Bővebb felvilágosítás a http://www.aeroportultransilvania.ro/informatii-publice/cariere.html honlapon. (sz.-I)

DÓZSA GYÖRGY KÖZSÉG POLGÁRMESTERI HIVATALA nyilvános árverést hirdet a következő (Nagyteremiben található) épületek bérbeadására: irodahelyiség – 48 m², raktár – 264 m². Az árverés 2017. április 24-én lesz 10 órai kezdettel. Az ajánlatokat a Dózsa György községi polgármesteri hivatal székhelyére lehet benyújtani április 20-ig. További információért hívja a 0265/331-112-es telefonszámot. (sz.-I)

A STEAKHOUSE ÉTTEREM alkalmaz PINCÉRT, PULTOST és KONYHAI KISEGÍTŐT. Tel. 0756-977-900, 11-17 óra között. (70)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ELADÓ 3 szobás ház a Remeteszeg utcában, vagy elcserélem tömbházlakással az Uniriiban + különbözet. Tel. 0746-685-057. (64-I)

ADÁSVÉTEL

TŰZIFA eladó. Tel. 0742-732-247. (59909-I)

TŰZIFA eladó. Tel. 0752-578-568. (59909-I)

ELADÓ tűzifa (bükk). Tel. 0747-933-367. (29)

ELADÓ gyertyánfa. Tel. 0749-837-290. (17)

ELVESZETT

ELVESZTETTEM Fetco Márk-Roland névre szóló egyetemi utazási igazolványom. Semmisnek nyilvánítom. (73)

MINDENFÉLE

TAKARÍTÁST vállalok. Tel. 0753-628-139. (68)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szúnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (59714)

MEGEMLÉKEZÉS

Minden mulandó ezen a világon,
mint a harmat a letört virágon.
Csak egy van, ami a sírig vezet,
szívünkben az örök emlékezet.

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk 2002. március 30-ára, amikor a halál elragadta id. ZÓLYOMI JÓZSEFET, a drága férjet, apát, apóst és nagytatát. Emlékét őrzik, akik őt nagyon szerették. (sz.-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó édesanya, anyós, nagymama, rokon, jó szomszéd,
BUDAKER GRÉTA
folyó hó 25-én 18 órakor, életének 83. évében megszűnt élni. Drága halottunk temetése folyó hó 30-án du. 1 órakor lesz evangélikus egyházi szertartás szerint, és a református sírkertbe helyezzük örök nyugalomra. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (50-I)

Isten és ember előtt, bárhol és bármikor, valljuk, hogy
dr. NAGY (SIMON) PIROSKA
tartalmas hét és fél évtizednyi életével példaképünk marad nekünk, még mögötte sorjázó kortársainak.
A Bolyai Farkas Líceum 1960-as évfolyama. (82-I)

ELHALÁLOZÁS

Drága, imádott bátyám,
KOSZORUS KÁLMÁN JÓZSEF
csillaga március 29-én örökre megszűnt tündökölni. Üres szívvel és zsibbadt fejjel próbálom feldolgozni a történteket. Emlékét, muzsikáját és mosolyát örökké a szívemben fogom hordani. Utolsó útjára március 31-én, pénteken 12 órakor kísérjük a római katolikus temetőben.
Sajgó szívű húga, Krisztina. (-I)

Ezután már csak a túlvilágról muzsikál nekünk, földi halandóknak
KOSZORUS KÁLMÁN JÓZSEF.
Felfoghatatlan veszteség érte nemcsak a fájó szívű családot, hanem a teljes zenésztársadalmat is. Mérhetetlen tehetségét rengetegen csodáltuk, műfaji megkülönböztetés nélkül. Bénultan állunk a kész tények előtt. Utolsó útjára március 31-én, pénteken 12 órakor kísérjük a római katolikus temetőben.
Szerető családja. (-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Mély együttérzéssel osztozunk Plájás Gyöngyi ÉDESANYJA elvesztése miatti fájdalmában.
„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.”
Őszinte részvétünk. Barátaid. (61-I)

Mély együttérzéssel osztozunk Peterlicean Magda ÉDESANYJA elvesztése miatti fájdalmában.
„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.”
Őszinte részvétünk. Barátaid. (62-I)

Őszinte részvétünket fejezzük ki KOSZORUS KÁLMÁN volt kollégánk elhunyta alkalmából, és osztozunk a gyászoló család fájdalmában.
A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia közössége, Vasile Cazan, a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia igazgatója. (72-I)

Üzleteink:

inter SHOP
– Kövesdomb, 1848. út 41-43 sz., a posta mögött
– Mini Intershop – a November 7. piacnál
– Mini Intershop – Tudor, 1918. December 1. út 175. sz.

Weboldal: www.intershopms.ro
Telefon: 0751-138-177

Kiszállítás hétfőtől péntekig 8-15 óra között. 50 lej felett a kiszállítás ingyenes!
Minden kedden és pénteken friss baromfihúst kapunk Magyarországról!
Legjobb árak a városban!
Tipp:
Mogyi pörkölt, sós földimogyoró (170 g) 3,95 lej
Mogyi pörkölt, sótlan földimogyoró (170 g) 3,95 lej
Mogyi sózott, pirított tökmag (150 g) 6,95 lej
Mogyi sózott, pirított napraforgómag (60 g) 1,29 lej
Mogyi hántolt, sós, pörkölt napraforgómag (100 g) 2,95 lej
Mogyi hántolt, pirított, sózott tökmag (70 g) 3,59 lej
Mogyi pörkölt, sós pisztácia (60 g) 6,19 lej
Tuc barbeque-ízű keksz (100 g) 3,79 lej
Tuc sajtos ízű keksz (100 g) 3,79 lej
OLYS chips – többféle ízű (65 g) 1,95 lej

Intershop, megéri nálunk vásárolni!

A MAGYAR ÜZLET

agenția de turism
World Travel Shop®
utazási iroda

Új! Halkidiki repülővel Kolozsvárról júniusi indulással

Mallas Hotel 2* reggelivel.....349* eurótól
Alkyonis Hotel 2*+ reggelivel.....368* eurótól
Sithonia Village Hotel 3* félpanzió.....370* eurótól
Aqua Mare Hotel 3* reggelivel.....388* eurótól
Aristoteles Holiday 4* félpanzió.....494* eurótól

*az árak tartalmazzák a szállítást repülővel, 7 éjszaka szállást, ellátást, transzfereket, idegenvezetést.

Aurel Filimon (volt Iskola) u. 17. szám | Tel.: +4 0265 26 99 00 | Mobil: +4 0748 26 99 00;
www.worldtravelshop.ro

Vásároljon könyvet legalább 50 lej értékben megújult marosvásárhelyi Kobak könyvesboltunkban, mi pedig megkínáljuk egy csésze kávéval vagy teával, ízlése szerint!

Kobak

Megtalál bennünket a Győzelem tér 18. szám alatt
(az egykori posta toronyépülete mellett, a központban)!

Târgu Mureș Marosvásárhely 88 FM | Sovata Szováta 102 FM
r · a · d · i · o
Reghin Szászrégen 94.7 FM | Sighișoara Segesvár 104.3 FM

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
– szőnyegmosás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM

GUTENBERG KÖNYVESBOLT
Central Könyvek

Márciusban díszhelyen a CENTRAL KÖNYVEK

10 % KEDVEZMÉNY

W. Ungváry Renáta
KISMAMA-sorozat
Gutenberg Könyvesboltok

Csíkszereda: Petőfi Sándor utca 4. sz., tel.: 0752–031310 gutenbergkonyvesboltcsikszereda
Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0752–032201 gutenbergkonyvesboltszekelyudvarhely
Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0752–032950 gutenbergkonyvesboltmarosvasarhely

A Népújság hirdetési irodájában felveszünk APRÓHIRDETÉST a kolozsvári SZABADSÁGBA, a csíkszeredai HARGITA NÉPÉBE, a sepsiszentgyörgyi HÁROMSZÉKBE és az aradi NYUGATI JELENBE.

radio.kptv.ro
KPTV
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro

NÉPÚJSÁG KOSÁR március 2+1

Értékük egyenként 100 lej, ebből kettőt a marosvásárhelyi, egyet a vidéki olvasók között sorsolunk ki.

Ha összegyűjtenek 10 darabot a 2017 márciusában hetente több alkalommal megjelenő pályázati szelvényekből, ezekkel olvasóink részt vehetnek a Népújság-kosár havi sorsolásán.
ADJON ESÉLYT A SZERENCSÉNEK!
A következő hónap 25-ig (postai bélyegző dátuma) küldheti vagy hozhatja be személyesen a kivágott és személyi adataival (név, lakcím, esetleg telefonszám) kitöltött 10 db összegyűjtött szelvényt a következő címre: Red. Népújság, 540015 Tg. Mureș, str. Dózsa Gy. nr. 9.
A borítékra kérnénk ráírni: NÉPÚJSÁG-KOSÁR
A nyilvános sorsolásra 2017. április 26-án, szerdán 16 órakor kerül sor a Bernády Házban (Baross Gábor – Horea utca 6. szám).
OLVASSON ÉS PÁLYÁZZON!
Beküldési határidő: 2017. április 25.
A sorsoláson résztvevők között ezúttal is gazdára talál a HŰSÉGTOMBOLA 100 lej értékben.

Próbáljon szerencsét!

NÉV
LAKCÍM
TELEFONSZÁM
11.
NÉPÚJSÁG KOSÁR március

Üzleti sikereinek titka: a jó REKLÁM!
Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN, Maros megye legnépszerűbb napilapjában!